

ДЕРЖАВНА УСТАНОВА
«ІНСТИТУТ РЕГІОНАЛЬНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ
ІМЕНІ М. І. ДОЛІШНЬОГО НАН УКРАЇНИ»
у 2016 році

Львів – 2017

ДУ «Інститут регіональних досліджень імені М. І. Долішнього НАН України» у 2016 році : Інформаційне видання. – Львів, 2017. – 94 с.

Видання містить інформацію про напрями та тематику досліджень, наукові публікації та основні результати діяльності ДУ «Інститут регіональних досліджень імені М.І.Долішнього НАН України» у 2016 р.

Для економістів, науковців, працівників органів державної влади та місцевого самоврядування, а також всіх, хто цікавиться досягненнями науки України.

Відповідальний редактор: Кравців В.С., доктор економічних наук,
професор
Редакційна група: Демченко В.В., кандидат
фізико-математичних наук
Кузик В.А.

Адреса Інституту: 79026, м. Львів, вул. Козельницька, 4.
Тел. (032)270-71-68, факс (032)270-70-58.
E-mail: irr@mail.lviv.ua.

ВСТУП

Державна установа «Інститут регіональних досліджень імені М.І.Долішнього НАН України» (є провідною науковою установою в системі НАН України з проблем регіональної політики та транскордонного співробітництва. Інститут виконує функції методологічного, науково-організаційного і координаційного центру.

В Інституті проводяться фундаментальні і прикладні дослідження:

- проблем формування регіональної політики;
- систем управління та еколого-економічного регулювання розвитку регіонів;
- процесів раціонального використання виробничого, трудового, природно-ресурсного та інвестиційного потенціалу регіонів;
- сталого розвитку гірських та сільських територій;
- розвитку фінансових взаємовідносин в регіоні;
- зовнішньоекономічної діяльності та транскордонного співробітництва;
- розвитку виробничої сфери та інвестиційної діяльності в регіонах;
- проблем соціально-гуманітарного розвитку регіонів, демографічних та міграційних процесів;
- просторової організації соціально-економічних систем.
- Інститут також здійснює:
- розробку проектів програм соціально-економічного розвитку різних територіальних одиниць;
- підготовку концептуальних, методичних, експертно-аналітичних, прогностичних матеріалів, проектів законодавчих і нормативних актів;
- наукові експертизи та консультації з усіх напрямків своєї наукової діяльності
- організацію нарад, семінарів, конференцій.

Інститут здійснює підготовку кадрів вищої наукової кваліфікації через докторантуру за спеціальностями 08.00.05 – «Розвиток продуктивних сил і регіональна економіка», 08.00.07 – «Демографія, економіка праці, соціальна економіка і політика», та аспірантуру за спеціальностями: 08.00.03 – «Економіка та управління національним господарством»; 08.00.05 – «Розвиток продуктивних сил і регіональна економіка»; 08.00.07 – «Демографія, економіка праці, соціальна економіка і політика»; 08.00.08 – «Гроші, фінанси і кредит».

У зв'язку із набуттям чинності нової редакції Закону України «Про вищу освіту» та прийняттям постанови КМУ «Про затвердження

Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів освіти» від 30.12.2015 № 1187, відповідно до розпорядження Президії НАН України від 11.04.2016 №221, з метою забезпечення функціонування аспірантури в науковій установі, у звітному році Інститут отримав ліцензії на провадження освітньої діяльності на третьому (науково-освітньому) рівні вищої освіти за спеціальностями 051 - «Економіка» та 072 - «Фінанси, банківська справа та страхування».

В Інституті діє спеціалізована вчена рада Д 35.154.01 із правом захисту дисертацій на здобуття наукових ступенів доктора та кандидата економічних наук за спеціальностями: 08.00.05 – «Розвиток продуктивних сил і регіональна економіка» та 08.00.07 – «Демографія, економіка праці, соціальна економіка і політика».

Організаційну структуру Інституту у звітному році складала 8 наукових підрозділів:

- відділ регіональної екологічної політики та природокористування;
- відділ регіональної економічної політики;
- відділ соціально-гуманітарного розвитку регіону;
- відділ розвитку територіальних громад та транскордонного співробітництва;
- відділ регіональної фінансової політики;
- відділ розвитку виробничої сфери регіону та інвестицій;
- сектор просторового розвитку;
- сектор проблем транскордонного співробітництва.

Наукова діяльність Інституту у звітному році визначалася основними напрямками наукових досліджень, відповідними програмами і тематичними планами робіт, спрямованих на розробку наукових основ сучасної регіональної політики. Згідно із Статутом, головними напрямками наукової діяльності Інституту, затвердженими Президією НАН України, є:

- наукові засади формування регіональної політики та просторового розвитку;
- еколого-економічні проблеми та перспективи раціонального використання природно - ресурсного потенціалу регіонів України, сталого розвитку гірських територій;
- фінансові ресурси регіону та проблеми його інноваційно-інвестиційного забезпечення;
- регіональна соціальна політика, демографічні проблеми в регіоні, регулювання міграційних процесів;

- перспективи розвитку територіальних громад, транскордонного співробітництва та підвищення конкурентоспроможності прикордонних територій.

Відповідно із рішенням Бюро Відділення економіки НАН України від 29.10.2013 р. щодо перспективних напрямів досліджень установ відділення у 2014-18 рр., Інститут визначений головною установою за напрямом «Регіональні дослідження» та його складовими: «Транскордонне співробітництво», «Комплексна характеристика соціально-економічного розвитку регіонів», «Адміністративно-територіальний устрій», співвиконавцем за складовою «Сільські території» цього напрямку досліджень, а також складовою «Демографічні процеси» напрямку «Соціально-демографічна сфера»

Основні досягнення Інституту у звітному році:

- Розвинуто теоретико-методологічні засади реформування адміністративно-територіального устрою України, здійснено аналіз практичних заходів з реалізації реформи адміністративно-територіального устрою України та розроблено пропозиції щодо вирішення проблемних питань.
- Проаналізовано перші кроки бюджетної децентралізації в Україні та визначено пріоритети проведення бюджетної політики в Україні в умовах реформи міжбюджетних відносин. Здійснено оцінювання фінансової спроможності об'єднаних територіальних громад Львівської області.
- Обґрунтовано методичні підходи до оцінки ефективності реалізації державної регіональної політики та визначено стратегічні пріоритети її модернізації в умовах реалізації реформи децентралізації влади.
- Досліджено теоретико-методологічні та прикладні аспекти просторової організації підприємницької активності в регіоні, проаналізовано процеси виникнення та розвитку нових просторових форм організації економічної діяльності в Україні.
- Досліджено закономірності сучасних процесів трансформації регіональних ринків праці в умовах дії Угоди про зону вільної торгівлі між Україною з ЄС. Розроблено Пропозиції до проекту Стратегії модернізації та розвитку державної служби зайнятості на 2016-2020 роки. .
- Проведено аналітичні розрахунки рейтингових показників стану ринків праці областей Західного регіону України. Запропоновано методичний підхід та здійснено розрахунок чисельності

незайнятого населення Львівщини у розрізі її окремих міст та районів з використанням інтегрованих баз даних.

- Проведено рейтингування регіонів України за рівнем конкурентоспроможності їх промисловості. Розроблено комплекс організаційно-економічних заходів, спрямованих на посилення конкурентних переваг промислового сектора національної економіки в умовах глобалізації.
- Визначено напрями формування економічного середовища прикордонних територій в умовах поглиблення євроінтеграційних процесів. Проведено експертне анкетне опитування для представників органів місцевої влади з питань соціально-економічного розвитку прикордонних областей в умовах дії Угоди про Асоціацію між ЄС та Україною.
- Здійснено оцінку інституційного забезпечення розвитку гірських територій в Україні. Підготовлено та направлено Верховній Раді України проект Закону України «Про спеціальний режим інвестиційної діяльності на територіях пріоритетного розвитку у гірських зонах України».
- Підготовлено наукові доповіді «Територіальний розвиток та регіональна політика в Україні» та «Розвиток транскордонного співробітництва».
- Організовано та проведено Міжнародну науково-практичну конференцію «Територіальний розвиток і регіональна політика: сучасний стан та орієнтири подальших реформ».

За результатами досліджень в 2016 р. підготовлено та надіслано в органи влади, установи та організації 56 доповідних та наукових записок, наукових доповідей, методичних рекомендацій, аналітичних матеріалів, експертних висновків, впроваджено – 47. До вищих державних органів країни (Верховної Ради України, Адміністрації Президента України, міністерств та відомств) скеровано 23 розробки, з них впроваджено – 13.

До перспективних напрямів наукових досліджень Інституту на 2017 рік слід віднести:

- Дослідження ефективності регіональної політики та інституційного забезпечення її реалізації в умовах децентралізації влади.
- Розробка наукових засад формування ефективних механізмів управління фінансовим потенціалом територій в контексті реалізації реформи місцевого самоврядування.

- Обґрунтування механізмів використання та нарощення ендogenous соціального та фінансово-економічного потенціалу регіонів та територіальних громад в умовах реформування адміністративно-територіального устрою.
- Оцінка актуального соціально-економічного й екологічного стану гірських територій в Україні та обґрунтування концептуальних засад перспективної політики їх комплексного розвитку.
- Моделювання складових механізму регулювання міграції населення в умовах трансформації регіональних ринків праці в Україні.
- Обґрунтування пріоритетних напрямів та механізмів регулювання просторової організації бізнесу на прикладі Карпатського регіону.
- Дослідження інституційного та економічного забезпечення розвитку сільських територій Західного регіону України в умовах дії Угоди про Асоціацію з ЄС.
- Обґрунтування стратегічних пріоритетів розвитку промислового сектора економіки областей Західного регіону України та розробка практичних рекомендацій щодо підвищення його конкурентоспроможності в умовах вільної торгівлі між Україною і ЄС.
- Вивчення процесів трансформації економічного середовища прикордонних територій в умовах дії Угоди про Асоціацію між Україною та ЄС.
- Здійснення прикладних досліджень з актуальних проблем регіонального та місцевого розвитку.

I. ОСНОВНІ НАУКОВІ ДОСЯГНЕННЯ ІНСТИТУТУ У 2016 РОЦІ

Проведені протягом 2016 р. дослідження дозволили отримати ряд важливих теоретичних та прикладних результатів:

- Обґрунтовано теоретико-методологічні підходи до реформування адміністративно-територіального устрою України виходячи із засад демократизації системи державного управління, розвитку місцевого самоврядування, активізації потенціалу територіального розвитку з врахуванням вітчизняних особливостей та європейського досвіду. Здійснено аналіз практичних заходів з реалізації реформи та розроблено пропозиції з їх удосконалення. Розроблено методичні підходи та здійснено аналіз економічної ефективності функціонування об'єднаних територіальних громад. Запропоновано матрицю визначення оптимальних параметрів об'єднаних територіальних громад за критеріями фінансової ефективності, здатності виконувати покладені на неї функції і повноваження, доступності адміністративних та соціальних послуг для населення. Підготовлено та направлено до центральних органів влади наукову доповідь «Адміністративно-територіальний устрій України: теоретичні основи та практика реформування» (В.С. Кравців, П.В. Жук, І.З. Сторонянська).
- Здійснено комплексне оцінювання бюджетного забезпечення розвитку регіонів України шляхом інтегрування статистичних індикаторів в розрізі напрямів, що характеризують стан та збалансованість місцевих бюджетів, стійкість бюджету та міжбюджетну взаємодію. Виявлено ризики національного, регіонального та базового рівня для фінансового забезпечення соціально-економічного розвитку територій. Проаналізовано перші кроки бюджетної децентралізації в Україні та визначено пріоритети проведення бюджетної політики в Україні в умовах реформи міжбюджетних відносин. Досліджено проблеми фінансового забезпечення галузей освіти та охорони здоров'я в умовах бюджетної децентралізації. Здійснено оцінювання фінансової спроможності об'єднаних територіальних громад Львівської області та виявлено основні проблеми формування їх доходів та фінансування видатків. (І.З. Сторонянська).
- Визначено стратегічні пріоритети модернізації державної регіональної політики в умовах реалізації реформи

децентралізації влади, які передбачають підвищення конкурентоспроможності регіонів шляхом мобілізації внутрішнього потенціалу територіальних громад, консолідацію впливу суб'єктів управління різних рівнів врядування на партнерських засадах та створення механізмів залучення територіальних громад до участі у вирішенні питань соціально-економічного розвитку адміністративно-територіальних одиниць усіх рівнів. Запропоновано методичні підходи до оцінки ефективності реалізації регіональної політики, які базуються на результатах соціологічного та експертного опитування, введенні індикаторів оцінки якості виконання функцій, надання адміністративно-управлінських послуг та результативності виконання стратегічних та програмних документів (С.Л. Шульц).

- Досліджено закономірності сучасних процесів трансформації регіональних ринків праці у взаємозв'язку з масштабами і динамікою міграції населення та в світлі наслідків підписання Україною Угоди про зону вільної торгівлі з ЄС. Сформульовано Пропозиції до проекту Стратегії модернізації та розвитку державної служби зайнятості на 2016-2020 роки. Проаналізовано адаптаційні механізми регулювання міграції в умовах трансформації регіональних ринків праці. Виявлено нові види професій на сучасному ринку праці та обґрунтовано відмінні риси нової зайнятості серед мігрантів (У.Я. Садова).
- Здійснено оцінку передумов розвитку прикордонних ринків праці з позиції окремих регіонів-соціумів України, розроблено пропозиції щодо корегування існуючих регіональних стратегій соціально-економічного розвитку територій з використанням методології форсайту. Проведено аналітичні розрахунки рейтингових показників стану ринків праці областей Західного регіону України. Визначено особливості взаємозалежності міграційних процесів та працересурсної ситуації в регіоні. Запропоновано методичний підхід та здійснено розрахунок чисельності незайнятого населення Львівщини у розрізі її окремих міст та районів з використанням інтегрованих баз даних для задоволення інформаційних потреб регіонального менеджменту (У.Я. Садова).
- Проаналізовано досвід соціально-економічної модернізації розвитку сільських територій країн-членів ЄС та передумови формування конкурентоспроможності сільських територій Західного регіону України. Окреслено економіко-правові аспекти

розвитку сільських територій Західного регіону України в контексті реалізації Угоди про Асоціацію з ЄС на основі дослідження проблем та перспектив обігу земель сільськогосподарського призначення, резервів удосконалення організаційно-економічного забезпечення та інституційно-економічних ризиків розвитку сільських територій, а також впливу неформальних інститутів на розвиток сільських територій Західного регіону України з погляду сучасних пріоритетів європейської інтеграції (В.В. Борщевський).

- Проведено рейтингування регіонів України за рівнем конкурентоспроможності їх промисловості. Здійснено групування областей за значеннями інтегральних індексів ефективності (виробничо-господарської і ресурсної) та активності (економічної, виробничої, технологічної, інноваційної, інвестиційної і експортної) суб'єктів промислової діяльності. Проведено порівняльну оцінку конкурентних переваг промисловості України і Польщі на загальнодержавному та регіональному рівнях. Розроблено комплекс організаційно-економічних заходів, спрямованих на посилення конкурентних переваг промислового сектора національної економіки в умовах глобалізації (С.О. Ішук).
- Здійснено типологію просторових форм ділової активності регіону. Запропоновано методичний інструментарій оцінки причинно-наслідкових взаємозалежностей між інституційними параметрами формування підприємницького середовища країни та основними соціально-економічними характеристиками розвитку підприємств в Україні. Досліджено теоретико-методологічні та прикладні аспекти формування форм просторової організації бізнесу на основі його мережевої організації, виявлено вирішальний вплив чинників інформаційно-комунікаційного та інституційного характеру на процеси виникнення та розвитку нових просторових форм організації економічної діяльності (М.І. Мельник).
- Обґрунтовано теоретико-методологічні засади формування економічного середовища прикордонних територій в умовах дії Угоди про Асоціацію України та ЄС. Визначено напрями формування просторової організації економіки прикордонних територій в умовах поглиблення євроінтеграційних процесів. Проведено експертне анкетне опитування для представників органів місцевої влади з питань соціально-економічного розвитку прикордонних областей та розвитку транскордонного

співробітництва. Підготовлено та надіслано органам влади науково-аналітичну доповідь «Розвиток транскордонного співробітництва» (Х.М. Притула).

- Здійснено оцінку інституційного забезпечення розвитку гірських територій в Україні: нормативно-правової бази; системи управління розвитком; використання інструментів міжнародної співпраці. Підготовлено та направлено Верховній Раді України проект Закону України «Про спеціальний режим інвестиційної діяльності на територіях пріоритетного розвитку у гірських зонах України». Обґрунтовано пропозиції щодо розвитку туристичної індустрії як інструменту економічного розвитку гірських територій. Здійснено еколого-економічний аналіз та обґрунтовано перспективи ефективного використання земельних ресурсів гірських територій Львівської області (В.С. Кравців, П.В. Жук).

За результатами досліджень в 2016 р. підготовлено та надіслано в органи влади, установи та організації 56 доповідних та наукових записок, наукових доповідей, методичних рекомендацій, аналітичних матеріалів, експертних висновків, впроваджено – 47. До вищих державних органів країни (Верховної Ради України, Адміністрації Президента України, міністерств та відомств) скеровано 23 розробки, з них впроваджено – 13.

II. ВИКОНАННЯ НАУКОВО-ДОСЛІДНИХ РОБІТ ВІДОМЧОЇ, КОНКУРСНОЇ ТА ГОСПДОГОВІРНОЇ ТЕМАТИКИ

У 2016 р. в Інституті проводились дослідження із 9 НДР відомчої тематики та 1 НДР програмно-цільової та конкурсної тематики НАН України, що виконувались за рахунок бюджетних коштів НАН України. З них у звітному році розпочато дослідження по 7 НДР, завершено дослідження по 2 НДР. Виконано також 2 НДР госпдоговірної тематики.

ПРОГРАМНО-ЦІЛЬОВА ТА КОНКУРСНА ТЕМАТИКА НАН УКРАЇНИ

1. СТРУКТУРНІ ЗМІНИ ПРИКОРДОННИХ РИНКІВ ПРАЦІ У КООРДИНАТАХ СОЦІАЛЬНОЇ ТА ЕКОНОМІЧНОЇ ЕФЕКТИВНОСТІ.

Вид тематики: програмно-цільова і конкурсна тематика НАН України (в рамках цільової комплексної програми наукових досліджень НАН України «Економічна ефективність vs соціальна справедливість: пріоритети розвитку України на етапі подолання кризи», розпорядження Президії НАН України від 27.05.2016 р. №325, договір №02-16 від 1.06.2016 р.; № державної реєстрації 0116U007071).

Науковий керівник теми: д.е.н., проф. У.Я. Садова

Основні виконавці: д.е.н., проф. Л.К. Семів; к.е.н., с.н.с. В.Я. Бідак; к.геогр.н., с.н.с. Р.Т. Теслюк; к.н.держ.упр., с.н.с. М.М. Біль; к.е.н. О.О. Левицька; к.е.н. М.В. Бачинська.

Термін виконання: червень 2016 р. – грудень 2016 р.

Основні результати досліджень у звітному році:

- Обґрунтовано важливість прикордонного співробітництва як складової розбудови вітчизняних регіональних ринків праці. Наголошено на необхідності розробки спеціальної програми створення нових робочих місць у прикордонні (У.Я. Садова, Р.Т. Теслюк).
- Сформульовано методичні засади адаптації у вітчизняну науку та практику системи індикаторів оцінювання соціальної та економічної ефективності структурних змін прикордонних ринків праці (ПРП) в умовах євроінтеграційних перспектив України. Забезпечено методологічний супровід проведення аналітичних розрахунків рейтингових показників стану ринків

праці областей західного регіону України (метод Рябцева). Обґрунтовано методологію економіко-статистичного моделювання та розроблено пропозиції щодо корегування існуючих регіональних стратегій соціально-економічного розвитку територій з використанням методології форсайту (У.Я. Садова).

- Визначено особливості зв'язку та взаємозалежності міграційних процесів та працересурсної ситуації в регіоні в різних аспектах - політичному, соціально-економічному, освітньому, професійному, демографічному, культурологічному. Для ідентифікації очікуваних та непередбачуваних впливів на працересурсну ситуацію в регіоні запропоновано використати інструментарій маркетингу як певної системи діяльності, що дозволяє його суб'єктам оцінювати стан ринку праці, тенденції його розвитку, приймати обґрунтовані управлінські рішення (Л.К. Семів).
- Обґрунтовано основні цілі і завдання щодо забезпечення зростання конкурентоспроможності регіональних ринків праці в умовах посилення асиметрії рівнів розвитку та міграційних ризиків. Запропоновано інституційні механізми вдосконалення міграційної політики щодо управління залученням трудових трансфертів мігрантів. Виявлено значущість стратегічних векторів форсайту вітчизняної економіки у їх зв'язку із структуруванням регіональних ринків праці (У.Я. Садова, В.Я. Бідак).
- Проаналізовано міграційні процеси за європейським і російським напрямками, а також обсяги грошових переказів. Розкрито значення неформальної інтеграції, підтвердженої поведінковими і світоглядно-ціннісними характеристиками населення (М.М. Біль).
- Досліджено особливості реалізації транскордонної мобільності населення у міграційній системі «Львівська область – Підкарпатське воєводство». Проаналізовано основні тенденції довгострокової і «човникової» міграції в українсько-польському прикордонні. Визначено характер «човникових міграцій» у системі «Львівська область – Підкарпатське воєводство» за їх частотою, метою, територіальною вимірністю (М.М. Біль, В.Я. Бідак, М.В. Бачинська).
- Досліджено основні тенденції функціонування ринку міграційних послуг прикордонних регіонів України та Польщі.

У ході порівняльного аналізу виявлено як ознаки конвергенції регіонів (за демографічними показниками), так і точки асиметрії їх розвитку (за соціально-економічними параметрами), на основі чого сформульовано ключові push- і pull-фактори міграційних процесів прикордоння. Представлено дослідження інтенсивності територіальних переміщень населення в межах Львівського і Підкарпатського регіонів у розрізі видів міграції, виокремлено основні міграційні орієнтації мешканців цих регіонів. За результатами аналізу запропоновано заходи з удосконалення функціонування Львівсько-Підкарпатського ринку міграційних послуг і відповідної територіальної міграційної системи. (О.О. Левицька, О.В. Махонюк).

- Проаналізовано структурні зміни ринку праці в туристичному сегменті на прикладі областей західного регіону України. За результатами аналізу кількості найманих працівників у видах економічної діяльності туристичного профілю підтверджено асиметричність зайнятості в туристичній сфері західного регіону України з суттєвим домінуванням Львівської області. Виявлено зростання частки зайнятих у туризмі у Львівській, Чернівецькій, Івано-Франківській областях за період 2013-2015 рр. та скорочення числа зайнятих у цій сфері у решти областей Західного регіону України (М.М. Біль)

За результатами досліджень підготовлено та направлено в органи виконавчої влади науково-аналітичну доповідь, яка отримала впровадження у Львівському обласному центрі зайнятості.

За результатами досліджень опубліковано 3 наукові статті та 6 тез конференцій.

ВИКОНАННЯ ВІДОМЧОЇ ТЕМАТИКИ

2. МЕТОДОЛОГІЧНІ ОСНОВИ ТА НАПРЯМИ РЕФОРМУВАННЯ АДМІНІСТРАТИВНО-ТЕРИТОРІАЛЬНОГО УСТРОЮ УКРАЇНИ.

Вид тематики: відомча (цільова наукова програма Відділення економіки НАН України «Соціально-економічний потенціал сталого розвитку України та її регіонів в посткризовий період»; постанова Бюро Відділення економіки НАН України від 19.03.2014, протокол № 4. № державної реєстрації 0114U004401).

Науковий керівник теми: д.е.н., проф. В.С. Кравців

Термін виконання: II кв. 2014 р. – IV кв. 2016 р.

Основні виконавці: д.е.н., проф. В.С. Кравців; к.е.н., с.н.с. П.В. Жук; д.е.н., проф. І.З. Сторонянська; д.е.н., проф. С.Й. Вовканич; д.е.н. проф. С.Л. Шульц; д.е.н., доц. В.В. Борщевський; д.е.н., проф. М.І. Мельник.

Основні результати досліджень у звітному році:

- Розвинуто теоретико-методологічні засади реформування адміністративно-територіального устрою України виходячи із принципів демократизації системи державного управління, розвитку місцевого самоврядування, поєднання централізації й децентралізації публічної влади з пріоритетом загальнодержавних інтересів й дотриманням принципів унітарності держави (колектив виконавців під керівництвом В.С. Кравціва).
- Здійснено аналіз практичних заходів з проведення адміністративно-територіальної реформи в Україні; встановлено низку невідповідностей фактичних й суспільно необхідних результатів реформи, окреслено сутність соціально-економічних ризиків здійснюваного процесу реформування адміністративно-територіального устрою в Україні та подано пропозиції щодо їх усунення (В.С. Кравців, П.В. Жук, І.З. Сторонянська).
- Удосконалено методологічні засади дослідження фінансової децентралізації як базової передумови усунення міжбюджетних диспропорцій та створення спроможних територіальних громад. На підставі вивчення світового досвіду імплементації механізмів децентралізації та перших результатів реформ в Україні окреслено сукупність їх переваг та ризиків для соціально-економічного розвитку адміністративних одиниць різного таксономічного рівня (І.З. Сторонянська, Г.В. Возняк, А.О. Пелехатий).
- Обґрунтовано шляхи усунення бюджетних диспропорцій, підвищення фінансової спроможності територіальних громад, гармонізації міжбюджетних відносин в умовах дискретності об'єднання громад (колектив виконавців під керівництвом І.З. Сторонянської).
- Здійснено оцінку процесу реформування адміністративно-територіального устрою в Україні у 2014-2016 роках, висвітлено проблемні питання та подано рекомендації щодо їх вирішення. Підготовлено та направлено до центральних і регіональних органів влади, асоціацій місцевого самоврядування низку науково-аналітичних та експертних матеріалів з питань реалізації адміністративно-територіальної реформи в Україні, зокрема

наукову доповідь «Адміністративно-територіальний устрій України: теоретичні основи та практика реформування», науково-аналітичну записку «Аналіз стану та проблем реформування місцевого самоврядування і територіальної організації влади в Україні» (В.С. Кравців, П.В. Жук, І.З. Сторонянська, Б.О. Федірко, Л.Я. Бенюк, І.С. Музика).

- Розроблено пропозиції щодо змін та доповнень до затвердженого Кабінетом Міністрів України Перспективного плану формування територій громад Львівської області, оформлені картографічно у розрізі адміністративних районів області, які направлено Львівській обласній державній адміністрації. Наголошено на необґрунтованості формування територіально надмірно великих об'єднаних громад, необхідності перегляду підходів до політики бюджетної підтримки місцевого самоврядування у гірських районах. Запропоновано конкретні зміни до проектів відповідних рішень Львівської обласної ради (П.В. Жук).
- Обґрунтовано просторово-економічні критеріальні вимоги щодо адміністративно-територіальних одиниць базового рівня. Запропоновано моделі об'єднання територіальних громад адміністративних районів. Здійснено оцінку рівня диференціації економічного розвитку територіальних громад з пропозиціями щодо зменшення територіальних економічних диспропорцій (С.Л. Шульц, М.І. Мельник, В.В. Борщевський).

За результатами досліджень за звітний період підготовлено та направлено в центральні та регіональні органи виконавчої влади 9 наукових розробок (з них 4 направлено центральним органам влади). Впроваджено 8 розробок (в т.ч. 3 – на рівні центральних органів влади).

За результатами досліджень опубліковано: монографію, 2 наукові доповіді, 13 статей, 3 тез доповідей.

3. МЕХАНІЗМИ РЕАЛІЗАЦІЇ РЕГІОНАЛЬНОЇ ПОЛІТИКИ В УМОВАХ ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЇ ВЛАДИ В УКРАЇНІ.

Вид тематики: відомча (постанова Бюро Відділення економіки НАН України від 28.05.2015 р., протокол №4; № державної реєстрації 0116U004035).

Науковий керівник теми: д.е.н., проф. С.Л. Шульц

Основні виконавці: д.е.н., проф. С.Й. Вовканич, д.геогр.н., проф. С.М. Писаренко, к.е.н., с.н.с. М.В. Максимчук, к.е.н., с.н.с. О.М. Луцків, к.е.н. М.С. Габрель

Термін виконання: I кв. 2016 р – IV кв. 2018 р.

Основні результати досліджень у звітному році:

- Досліджено особливості еволюції формування та реалізації регіональної політики в Україні, систематизовано діючі інструменти регулювання регіонального розвитку за напрямками стратегічного планування, стимулювання розвитку підприємництва, інфраструктурного облаштування територій та фінансування проєктів регіонального та місцевого розвитку на умовах спільного фінансування (С.Л. Шульц).
- На основі аналізу моделей та механізмів реалізації регіональної політики в країнах-членах ЄС визначено її системовизначальні принципи. Виявлено, що сучасна регіональна політика країн ЄС зорієнтована на: досягнення довгострокових стратегічних цілей щодо розвитку ключових секторів економіки; об'єктивний, або «неполітичний» метод залучення і розподілу ресурсів в рамках програм або регіонів; реалізацію принципу спільного фінансування і партнерства; збільшення обсягів фінансової допомоги з підтримки інтегрованих програм (у сферах інфраструктури, людських ресурсів і розвитку бізнесу) та окремих проєктів в рамках різних фондів (С.М. Писаренко, М.О. Карп'як).
- Визначено проблеми реалізації регіональної політики в умовах децентралізації влади, зокрема: низька інституційна спроможність органів місцевого самоврядування, зумовлена недостатньою кваліфікацією їх кадрового потенціалу; недостатньо налагоджена взаємодія влади і населення територіальних громад; низька фінансова спроможність деяких територіальних громад щодо вирішення проблем місцевого розвитку; відсутність досвіду та низька якість підготовки проєктів місцевого розвитку (О.М. Луцків, М.С. Габрель).
- Обґрунтовано методологічні засади інституційного забезпечення регіональної політики в умовах децентралізації влади, які базуються на інституціалізації розподілу повноважень між державними, регіональними та місцевими органами влади, у відповідності до принципів сучасної регіональної політики, організаційно-економічних засад реформи адміністративно-територіального устрою та територіальної організації влади (М.В. Максимчук)
- Запропоновано елітні управлінські характеристики префектів (духовно-інтелектуальні, професійні, морально-етичні тощо), запровадження інституту яких передбачається в Україні в ході

проведення реформи децентралізації влади. Зроблено висновок, що їхні трансфертні якості мають виступати запорукою мінімізації девіантної, корупційної поведінки урядовців та максимізації темпів інтеграції України у європейські та світові простори і ринки (С.Й. Вовканич).

- На основі аналізу існуючих методичних підходів до оцінки ефективності регіональної політики визначено, що перевагами існуючих методик є: групування показників за основними напрямками діяльності регіональних органів влади; можливість на основі отриманих результатів проводити порівняння між різними територіями, наявність інтегральних індикаторів за окремими тематичними площинами. До недоліків існуючих методик віднесено: підміну критерію ефективності критерієм результативності; односторонність оцінки при визначенні інтегральних показників за певним напрямом соціально-економічної політики та сферою управлінського впливу регіональної влади; велику кількість показників оцінки (С.Л. Шульц, Н.М. Попадинець)
- Розроблено методичні підходи щодо оцінки ефективності регіональних цільових програм, які базуються на наступних оціночних ознаках: дискретність, взаємозв'язок з іншими програмами, відповідність цілей програми напрямам соціально-економічного розвитку регіону, якості планування та управління програмою, рівня досягнення задекларованих результатів (О.М. Луцків, М.С. Габрель, І.Б. Назаркевич).

За результатами досліджень за звітний період підготовлено та направлено в центральні та регіональні органи виконавчої влади 7 доповідних записок (з них 2 направлені центральним органам влади), з них впроваджено – 7 (в т.ч. 1 - на рівні центральних органів влади).

За результатами досліджень опубліковано 4 монографії (з них 1 – у співавторстві), наукову доповідь, брошуру, курс лекцій, 39 статей, 24 тез конференцій та публікацій в інших виданнях.

4. ФОРМИ ПРОСТОРОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ БІЗНЕСУ ТА МЕХАНІЗМИ ЇЇ РЕГУЛЮВАННЯ

Вид тематики: відомча (постанова Бюро Відділення економіки НАН України від 15.07.2015 р., протокол №5, № державної реєстрації 0116U004034).

Науковий керівник теми: д.е.н., проф. М.І. Мельник.

Основні виконавці: к.е.н., с.н.с. С.Д. Щеглюк, к.е.н. О.В. Кушнірецька, к.е.н. С.М. Ткач, к.е.н. Л.П. Казьмір
Термін виконання: I кв. 2016 р. – IV кв. 2018 р.

Основні результати досліджень у звітному році:

- Запропоновано методичний інструментарій оцінки причинно-наслідкових взаємозалежностей між інституційними параметрами формування підприємницького середовища країни (інвестиційна, інноваційна, регуляторна, корупційна, податкова, інфраструктурна та інші складові) та основними результуючими соціально-економічними характеристиками розвитку підприємств в Україні (М.І. Мельник).
- Визначено основні проблеми та можливості покращення підприємницького середовища в контексті реформ дерегулювання та децентралізації. Проаналізовано просторове розміщення ділової активності у Львівській області та проведено інтегральне оцінювання рівня розвитку бізнес-середовища. Здійснено оцінку впливу національного бізнес-середовища на регіональні умови та результати діяльності підприємств шляхом регресійного моделювання, доведено залежність регіональних умов ведення підприємницької діяльності від сформованого на національному рівні інституційного середовища. (М.І. Мельник, С.Д. Щеглюк, Р.Є. Яремчук).
- Проведено експертне дослідження інституційних бар'єрів та деформацій фіскального середовища діяльності великих платників податків в Україні (М.І. Мельник, Н.Р. Олійник).
- Досліджено теоретико-методологічні та прикладні аспекти формування форм просторової організації бізнесу на основі його мережевої організації. Обґрунтовано вирішальний вплив чинників інформаційно-комунікаційного та інституційного характеру на процеси виникнення та розвитку нових просторових форм організації економічної діяльності (О.В. Кушнірецька).
- Систематизовано основні переваги формування інноваційних кластерів. Обґрунтовано доцільність формування та визначено основні пріоритети і напрямки розвитку інноваційних кластерів в харчовій промисловості України (М.І. Мельник).
- Проаналізовано стан інституційно-організаційних передумов та обґрунтовано перспективи розвитку індустріальних парків України як ефективного інструменту реалізації інноваційних підходів у промисловому виробництві (М.І. Мельник, О.В. Кушнірецька).

- Здійснено типізацію форм просторової організації ділової активності за характером прояву інтегрованості зв'язків та за їх просторовою конфігурацією. Розкрито еволюцію підходів до визначення чинників просторової організації (виробництва та підприємництва) в Україні. Виділено традиційні та новітні чинники просторової організації бізнесу (С.Д. Щеглюк).
- Здійснено порівняльний аналіз особливостей та пріоритетів розвитку інноваційної діяльності в Україні та Польщі. Розроблено рекомендації щодо поліпшення розвитку інноваційної інфраструктури в Україні на основі досвіду Польщі (С.М. Ткач).
- Досліджено характерні особливості організації підприємницької діяльності на прилеглих до метрополійних центрів територіях. Виділено ключові передумови концентрації інноваційних фірм і сфери бізнес-послуг у метрополійних субрегіонах (Л.П. Казьмір).
- Виділено загальні принципи структурної оптимізації сільськогосподарського виробничого простору регіону в умовах ринкової трансформації економіки в Україні. Досліджено організаційні передумови формування кластерних об'єднань (виробничих та соціально-економічних) в агросфері (Л.П. Казьмір).
- Проведено аналіз соціально-економічних передумов просторової локалізації нових форм бізнесу в освіті. Встановлено, що основними просторовими формами бізнесу у цій сфері є освітні кластери, науково-освітні комплекси, освітні корпорації, освітні онлайн-платформи. Проаналізовано особливості створення та функціонування освітніх кластерів за кордоном та в Україні (Н.Р. Синюра-Ростун).
- Здійснено оцінку основних чинників та передумов локалізації підприємницької активності в ІТ-секторі України. Визначено пріоритетні інституційні зміни та вдосконалення для створення сприятливих умов для його розвитку (Р.Є. Яремчук).
- Проаналізовано систему фінансування інноваційних процесів в Україні та окреслено роль професійних державно-приватних венчурних фондів у розвитку високотехнологічного бізнесу (Р.Є. Яремчук).

За результатами виконання теми у звітному році підготовлено та надіслано до центральних та регіональних органів влади 8 розробок (з них 2 – до центральних органів влади), впроваджено 7 розробок.

За результатами досліджень у звітному році опубліковано: 1 монографію, розділ наукової доповіді, 17 статей (в т.ч. 3 - за кордоном) та 13 тез конференцій.

5. МЕХАНІЗМ РЕГУЛЮВАННЯ МІГРАЦІЇ НАСЕЛЕННЯ В УМОВАХ ТРАНСФОРМАЦІЇ РЕГІОНАЛЬНИХ РИНКІВ ПРАЦІ

Вид тематики: відомча (постанова Бюро Відділення економіки НАН України від 14.05.2015 р., протокол №3, № державної реєстрації 0116U004032).

Науковий керівник теми: д.е.н., проф. У.Я. Садова

Основні виконавці: д.е.н., проф. Л.К. Семів, к.е.н., с.н.с. В.Я. Бідак, к.геогр.н., с.н.с. Р.Т. Теслюк, к.е.н., с.н.с. Н.І. Андрусишин, к.н.держ.упр. М.М. Біль.

Термін виконання: I кв. 2016 р. – IV кв. 2018 р.

Основні результати досліджень у звітному році:

- Опрацьовано та узагальнено новітні наукові дослідження у сфері методології вивчення механізмів трансформації регіональних ринків праці (міграційний контекст). Сформульовано наукові основи міграціології (науки про об'єктивні закономірності розміщення населення по території) та її економічного блоку – економічної міграціології (методологічної бази аналізу руху й територіального перерозподілу економічних інтересів населення на ринку праці). Досліджено закономірності сучасних процесів трансформації регіональних ринків праці у взаємозв'язку з масштабами і динамікою міграції населення та в світлі наслідків підписання Україною Угоди про зону вільної торгівлі з ЄС (людський та секторальний вимір) (У.Я. Садова).
- Досліджено тенденції розвитку транскордонних відносин України у контексті міграції. Вивчено соціально-демографічні характеристики трудових мігрантів з України у країнах-сусідах. З'ясовано, зокрема, що більшість трудових емігрантів до сусідніх держав (Росії та Польщі) – чоловіки, у той же час жінки їдуть на триваліший час до Італії, Іспанії, Португалії, а в країнах-сусідах працевлаштовується лише 45%. Сільські жителі прикордонних регіонів віддають перевагу маятниковій міграції, тоді як міські, переважно висококваліфіковані та більш високооплачувані спеціалісти, виїжджають у сусідні країни на офіційне працевлаштування на більшу відстань від кордону та триваліший період. Запропоновано пріоритетні заходи щодо регулювання

транскордонних трудовіграційних процесів за участю України (О.О. Левицька).

- Встановлено, що за інформаційну основу у розробці політики інтеграції мігрантів у приймаючий регіон-соціум, формуванні і реалізації регіональної Програми інтеграції мігрантів у регіон прибуття, мають використовуватись результати соціологічних обстежень. Визначені індикатори трудозабезпечення мігрантів у фокусі їх інтеграції в приймаючий регіон-соціум, які можуть слугувати за основу для типологізації і категоризації різних груп мігруючого населення (В.Я. Бідак).
- Проаналізовано сучасні демографічні тенденції в Україні в розрізі її суспільно-географічних районів. Оцінено кількісні показники природного та міграційного приросту (скорочення) населення, зокрема, вимушеної внутрішньої міграції. Охарактеризовано та картографічно представлено мезорегіональні відмінності демографічної динаміки в сучасній Україні (Р.Т. Теслюк, І.Є. Бараняк).
- Проаналізовано причинно-наслідкові передумови рееміграції населення та сформовано соціально-демографічний профіль Львівщини з позиції трудореєміграційних перспектив. Здійснено кореляційно-регресійний аналіз для визначення впливу факторних ознак на міграційну привабливість Львівської області (І.Є. Бараняк).
- Проаналізовано адаптаційні механізми регулювання міграції в умовах трансформації регіональних ринків праці. Досліджено сучасні концепції праці в умовах посилення міграційних процесів в Україні та виявлено нові види професій на сучасному ринку праці. Обґрунтовано відмінні риси нової зайнятості серед мігрантів (М.В. Бачинська).
- Здійснено аналіз соціальних аспектів трудової міграції та соціального розвитку регіону в умовах кризи. Проведено оцінювання існуючого стану соціальної інфраструктури на основі доступних статистичних даних, зокрема рівня розвитку соціальної сфери Львівської області, виокремлення характерних особливостей та територіальних відмінностей в розвитку окремих її складових. Досліджено існуючу систему інституційної координації надання соціальних послуг потребуючим мігрантам на території України (Л.В. Ковальчук)
- Сформульовано імперативи конструювання і реалізації механізмів регулювання зовнішньої міграції населення:

транснаціональність; співставність з регулюючими підходами суміжних сфер; адаптивна відповідність новітнім потребам і умовам трансформації ринків праці суспільних систем різної ієрархії; відповідність законам ринкового саморегулювання, цілеспрямованість їх формування. На цій основі змодельовано концепт (визначальну сутність) механізмів регулювання міграційних процесів (О.Т. Риндзак).

- Проаналізовано механізми регулювання міграції населення у Європейському Союзі. На основі цього виокремлено шість пріоритетів регулювання міграційних процесів у країнах ЄС та виділено основні регулюючі інструменти по кожному з них. Визначено фокуси адаптації європейського досвіду регулювання міграцій для України (О.Т. Риндзак).
- Запропоновано типологію механізмів регулювання міграції населення в розрізі адміністративних, нормативно-правових, соціально-економічних, валютно-фінансових, соціокультурних та інформаційних. Розроблено систему механізмів регулювання міграційних процесів в Україні з їх розподілом на механізми прямого і непрямого впливу (М.М. Біль, О.Т. Риндзак).
- Досліджено аспект формування інституційної довіри як основи реалізації механізму регулювання міграції населення. Визначено, що в дефініцію інституційної довіри у міграційній сфері слід вкладати економічний, управлінський та аксіологічний зміст. Розроблено схему інституціонального середовища формування довіри в системі регулювання міграції, яку визначають формальне і неформальне середовище (М.М. Біль).

За результатами виконання теми у звітному році підготовлено та надіслано до центральних та регіональних органів влади 6 розробок (з них 3 – до центральних органів влади), впроваджено 2 розробки.

За результатами досліджень у звітному році опубліковано: монографію, розділ наукової доповіді, 2 збірники тез конференцій, 25 наукових статей (в т.ч. 11 - за кордоном), 27 тез конференцій та публікацій в інших виданнях.

6. ФОРМУВАННЯ ТА МЕХАНІЗМИ РЕАЛІЗАЦІЇ ПОЛІТИКИ РОЗВИТКУ ГІРСЬКИХ ТЕРИТОРІЙ УКРАЇНИ.

Вид тематики: відомча (постанова Бюро Відділення економіки НАН України від 28.05.2015 р., протокол № 4. № державної реєстрації 0116U004033).

Науковий керівник теми: д.е.н., проф. В.С. Кравців.

Основні виконавці: к.е.н., с.н.с. П.В. Жук, к.е.н., с.н.с. І.А. Колодійчук, к.е.н., с.н.с. В.О. Полюга, к.е.н., с.н.с. О.І. Гулич

Термін виконання: I кв. 2016 р. – IV кв. 2018 р.

Основні результати досліджень у звітному році:

- Обґрунтовано напрями та завдання дослідження розвитку гірських територій в Україні в сучасних умовах; проведено аналіз та узагальнення методологічних підходів щодо формування політики розвитку гірських територій України (В.С. Кравців, П.В. Жук).
- Здійснено оцінку інституційного забезпечення розвитку гірських територій в Україні: нормативно-правової бази (О.І. Гулич); системи управління розвитком (І.А. Колодійчук); використання інструментів міжнародної співпраці (В.О. Полюга).
- У формі проекту законодавчого акту викладено основні положення щодо суті, порядку запровадження та механізму функціонування спеціального режиму інвестиційної діяльності у гірських зонах України. Проект закону України «Про спеціальний режим інвестиційної діяльності на територіях пріоритетного розвитку у гірських зонах України», направлений Комітету Верховної Ради України з питань екологічної політики, природокористування та ліквідації наслідків Чорнобильської катастрофи, внесений до Верховної Ради України та зареєстрований за № 4102 від 18.02.2016 р. (П.В. Жук).
- Підготовлено матеріали до розділів: «Удосконалення нормативно-правового забезпечення управління регіональним розвитком та стимулювання економічного зростання», «Реалізація ефективної галузевої (секторальної політики), спрямованої на вирішення ключових питань та проблем розвитку регіонів» проекту Пропозицій та рекомендацій Міжвідомчої координаційної комісії з питань регіонального розвитку з реалізації пріоритетних завдань та вирішення проблемних питань розвитку регіонів у 2016 році, які направлено Віце-прем'єр-міністру України, Міністру регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України Зубку Г. Г. (В.С. Кравців, П.В. Жук).
- Обґрунтовано необхідність та запропоновано суть коректив до Державної цільової програми розвитку туризму і курортів на 2017-2021 рр., зокрема щодо включення у Програму розділу з формування територій пріоритетного розвитку туристично-

рекреаційного типу та забезпечення умов їх комплексного розвитку, розвитку внутрішнього туризму та соціально значимих його видів (дитячого і молодіжного, людей похилого віку та з особливими потребами, історико-красознавчого та ін.). Пропозиції направлено Комітету Верховної Ради України з питань сім'ї, молодіжної політики, спорту та туризму та на парламентські слухання на тему: «Розвиток туристичної індустрії як інструмент економічного розвитку та інвестиційної привабливості України» (О.І. Гулич).

- Розроблено пропозиції до проекту Стратегії розвитку туризму та курортів на 2016-2020 роки стосовно терміну дії Стратегії, її мети, чіткого визначення державних пріоритетів у сфері туризму та курортів, інструментів та індикаторів реалізації Стратегії, доповнення Стратегії SWOT-аналізом та вектором «Розвиток внутрішнього туризму». Пропозиції направлено Департаменту туризму та курортів Міністерства економічного розвитку і торгівлі України (О.І. Гулич).
- Здійснено аналіз основних проблем у сфері використання та охорони земельних ресурсів гірської зони Львівщини. Наголошено на наявності негативних тенденцій у використанні сільськогосподарських угідь гірських районів. Запропоновано перспективні заходи щодо оптимізації фонду земельних ресурсів і системи землекористування; їх ефективного використання; досягнення екологічної безпеки у процесі сільськогосподарської діяльності на гірських територіях. Підготовлено науково-аналітичну записку «Земельні ресурси гірських територій Львівської області: еколого-економічний аналіз та перспективи ефективного використання», направлену у профільні департаменти Львівської обласної державної адміністрації (І.А. Колодійчук).

За результатами виконання теми у звітному році підготовлено та направлено в центральні та регіональні органи виконавчої влади, інші установи 6 наукових розробок (з них 5 – центральним органам виконавчої влади). Впроваджено 4 розробки (з них 3 – на рівні центральних органів виконавчої влади).

За результатами досліджень у звітному році опубліковано 11 статей (з них 3 - у зарубіжних наукових виданнях) та 7 тез доповідей.

7. ФІНАНСОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РОЗВИТКУ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД КАРПАТСЬКОГО РЕГІОНУ В УМОВАХ РЕФОРМУВАННЯ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ.

Вид тематики: відомча (постанова Бюро Відділення економіки НАН України від 27.05.2014 р., протокол № 9, № державної реєстрації 0113U00018.).

Науковий керівник теми: д.е.н., проф. І.З. Сторонянська

Основні виконавці: д.е.н., проф. С.А. Давимука, д.е.н., проф.

І.Ф.Коломієць, к.е.н., с.н.с. Г.В. Возняк, к.е.н. Л.Я. Беновська, к.е.н.

І.С. Музика, к.е.н. І.М. Гринчишин, к.е.н. А.О. Пелехатий.

Термін виконання: I кв. 2015 р. – II кв. 2017 р.

Основні результати досліджень у звітному році:

- На основі оцінювання результатів бюджетної децентралізації та її впливу на функціонування системи місцевих фінансів в Україні виявлено ризики національного, регіонального та базового рівня для фінансового забезпечення соціально-економічного розвитку територій. Проаналізовано інструментарій формування дохідної та видаткової частини бюджетів територіальних громад в контексті його впливу на рівномірність їх розвитку. Виявлено проблеми фінансового забезпечення розвитку територіальних громад в умовах бюджетної децентралізації, основними з яких є посилення його асиметричності, послаблення фінансової бази регіонального рівня управління та можливості його впливу на внутрішню регіональну асиметрію розвитку територій; підвищення залежності місцевих бюджетів від офіційних трансфертів (І.З. Сторонянська).
- Визначено закономірності формування та реалізації бюджетної політики регіонів України, обумовлених дією низки чинників як екзогенного (ескалація україно-російського конфлікту; відтік капіталу з країни, зумовлений політичною нестабільністю; погіршення зовнішньоекономічної кон'юнктури), так і ендегенного (зростання дефіциту Державного бюджету; низькі підприємницькі очікування; неврегульованість нормативно-правового забезпечення міжбюджетних відносин; майже повна відсутність легальної економічної діяльності на території, непідконтрольній Уряду України) характеру (Г.В. Возняк).
- Запропоновано науково-методичний підхід до оцінювання бюджетного забезпечення регіонів, який базується на застосуванні методу порівняльної комплексної оцінки –

евклідових відстаней та групуванні показників за такими напрямками оцінювання як: стан та збалансованість бюджету, міжбюджетна взаємодія, стійкість бюджету та боргове навантаження (для бюджетів міст) (Г.В. Возняк).

- Запропоновано методика прогнозування доходів бюджетів об'єднаних територіальних громад та на її основі здійснено прогнозні розрахунки доходів перспективних об'єднаних територіальних громад Львівщини (згідно перспективного плану) в розрізі власних доходів та офіційних трансфертів. Прогнозні розрахунки лягли в основу оцінювання фінансової спроможності об'єднаних територіальних громад Львівської області (І.З. Сторонянська, Л.Я. Бенювська, І.С. Музика, І.М. Гринчишин, У.А. Волинець, Л.В. Ключник).
- Досліджено особливості формування місцевих бюджетів розвитку в умовах реформування фінансових основ місцевого самоврядування, здійснено оцінку їх впливу на рівень соціально-економічного розвитку територій. Запропоновано систему заходів, яка б сприяла зміцненню доходної частини бюджетів розвитку місцевих бюджетів та оптимізації структури їх видатків. Проаналізовано проблеми фінансування місцевими бюджетами освітньої галузі в умовах передачі повноважень щодо бюджетного забезпечення функціонування освітньої мережі на рівень територіальних громад. (Л.Я. Бенювська).
- Здійснено оцінювання ефективності фінансування видатків на соціальний захист та соціальне забезпечення населення Карпатського регіону в розрізі соціальних пілг, соціальних допомог та соціальних послуг. Обґрунтовано напрями підвищення ефективності використання бюджетних коштів на соціальний захист та соціальне забезпечення в Україні (на регіональному та місцевому рівнях) (І.М. Гринчишин).
- Проведено аналіз видатків бюджетів областей Карпатського регіону України та на його основі визначено основні проблеми фінансового забезпечення системи охорони здоров'я зазначених областей в світлі реформи місцевого самоврядування (І.С. Музика).
- Запропоновано напрями вдосконалення нормативно-правового забезпечення в частині справляння податку на доходи фізичних осіб, що сприятиме підвищенню ефективності формування податкового потенціалу об'єднаних територіальних громад. (А.О. Пелехатий).

- Виявлено додаткові можливості транскордонного співробітництва у процесі формування спроможних територіальних громад, зокрема акумулювання та використання тих коштів, що виділяються за різними програмами добросусідства і транскордонного співробітництва. Обґрунтовано необхідність впровадження дієвого механізму співфінансування та моніторингу проектів транскордонного співробітництва, що сприятиме залученню та ефективному використанню коштів ЄС для вирішення проблем розвитку територіальних громад (І.Р. Тимечко).
- Розроблено пропозиції щодо податкового регулювання функціонування громадських організацій та обґрунтовано необхідність збільшення податкових пільг для донорів організацій громадянського суспільства (У.А. Волинець).

За результатами досліджень за звітний період підготовлено та направлено в центральні та регіональні органи виконавчої влади 11 доповідних записок (з них 5 - центральним органам влади), з них впроваджено – 8 (в т.ч. 4 - на рівні центральних органів влади).

За результатами досліджень опубліковано 4 монографії (з них 3 – у співавторстві), наукову доповідь (у співавторстві), 47 статей (в т.ч. 13 – в закордонних виданнях), 33 тези конференцій та публікацій в інших виданнях.

8. СКЛАДОВІ ПІДВИЩЕННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ПРОМИСЛОВОСТІ ЗАХІДНОГО РЕГІОНУ В УМОВАХ ВІЛЬНОЇ ТОРГІВЛІ МІЖ УКРАЇНОЮ І ЄС.

Вид тематики: відомча (постанова Бюро Відділення економіки НАН України від 27.05.2014 р., протокол № 6, № державної реєстрації 0115U003899).

Науковий керівник теми: д.е.н., проф. С.О. Ішук.

Основні виконавці: к.е.н. Л.Й. Созанський, к.е.н. Я.В. Кудря, к.е.н. Р.В. Міхель, к.е.н. М.І. Бирка.

Термін виконання: III кв. 2015 р. – IV кв. 2017 р.

Основні результати досліджень у звітному році:

- Запропоновано новий концептуальний підхід до визначення конкурентоспроможності промислового сектора економіки крізь призму результатів оцінки конкурентних переваг суб'єктів промислової діяльності у розрізі ефективності та активності їх функціонування (С.О. Ішук).

- Сформовано та проаналізовано систему показників, що відображали поточний стан і результати промислової діяльності в Україні упродовж 2011-2015 років у регіональному вимірі. Шляхом інтегрування значень первинних показників розраховано індекси, які характеризують конкурентні переваги вітчизняної промисловості, а саме: ефективність (виробничо-господарську та ресурсну) і активність (економічну, виробничу, технологічну, інноваційну, інвестиційну та експортну). Виходячи зі значень цих інтегральних індексів, здійснено групування областей України за рівнями (високим, середнім і низьким) кожної з восьми конкурентних переваг їх промисловості (С.О. Іщук, Л.Й. Созанський, Я.В. Кудря, Р.В. Міхель, М.І. Бирка, О.С. Процевят).
- Побудовано рейтинг регіонів України на основі результатів розрахунку загального інтегрального індексу конкурентоспроможності промисловості. Останній визначено як середнє геометричне значень часткових інтегральних індексів, що системно відображають рівень ефективності та активності промислового сектора економіки у розрізі областей. Проведено структурно-динамічну оцінку промисловості України за видами промислової діяльності (Л.Й. Созанський).
- Розроблено комплекс рекомендацій щодо підвищення ефективності капіталовкладень та впровадження інновацій у вітчизняне виробництво. Зокрема, запропоновано алгоритм поетапної реалізації модернізаційних проектів на засадах міжгалузевої і міжрегіональної взаємодії. Обґрунтовано пропозиції щодо забезпечення можливостей для впровадження інновацій у промисловість і розширення доступу суб'єктів промислової діяльності до інвестиційних ресурсів, зокрема іноземних (С.О. Іщук).
- Проведено порівняльну статистичну оцінку конкурентних переваг промисловості України і Польщі та їх прикордонних регіонів (Львівської області і Підкарпатського воєводства) за період 2011-2015 років. Розраховано загальний і часткові (за окремими сегментами виробничо-господарської діяльності промисловості) інтегральні індекси конкурентоспроможності промислових секторів економіки України і Польщі на загальнодержавному та регіональному рівнях. За результатами аналізу виявлено сильні та слабкі сторони вітчизняної

промисловості, вказано причини останніх і окреслено напрямки їх усунення (С.О. Іщук, Л.Й. Созанський).

- Здійснено аналіз динаміки експортно-імпортних операцій в Україні і семи областях Західного регіону у географічному розрізі (за країнами-торговими партнерами). Досліджено товарну структуру експорту та імпорту. Розраховано коефіцієнт покриття імпорту експортом за товарними групами. Визначено позитивні і негативні тенденції розвитку зовнішньої торгівлі товарами в Україні (С.О. Іщук, Л.Й. Созанський).
- Розроблено пропозиції, спрямовані на покращення стану платіжного балансу в Україні шляхом посилення експортоорієнтації вітчизняних товаровиробників та активізації політики імпортозаміщення. У цьому контексті запропоновано ряд заходів щодо: диверсифікації товарних структур експорту та імпорту на основі розширення їх складу за рахунок збільшення кількості товарних груп; збалансування структури експорту та імпорту товарів у розрізі країн-торгових партнерів; посилення орієнтації певних категорій промислових виробництв на задоволення потреб внутрішнього ринку як у споживчих товарах для населення, так і продукції промислового призначення (товарів проміжного споживання); переорієнтації інвестиційних потоків у високотехнологічні виробництва (С.О. Іщук).
- Здійснено прогнозування динаміки товарного експорту і імпорту в Україні до 2020 року за допомогою інструментів кореляційного-регресійного аналізу на основі визначених Національним банком України цільових значень інфляції. У результаті кореляційного аналізу виявлено тісний взаємозв'язок між рівнем інфляції і рядом показників, зокрема темпами приросту/зниження товарного експорту, імпорту та капітальних інвестицій у переробну промисловість. Доведено, що реалізація в Україні стимулюючої монетарної політики та режиму інфляційного таргетування у середньостроковій перспективі (2016-2020 рр.) матиме позитивний вплив на динаміку товарного експорту і імпорту (Л.Й. Созанський).
- Проведено оцінку поточного стану та динаміки розвитку зовнішньої торгівлі у Львівській області. Проаналізовано товарні структури експорту та імпорту. За допомогою методу ABC-аналізу здійснено класифікацію товарних груп за ступенем їх пріоритетності у зовнішній торгівлі регіону. Визначено основні позитивні та негативні тенденції розвитку зовнішньоекономічної

діяльності у Львівській області. Запропоновано комплекс заходів щодо активізації розвитку експортно-імпорتنих операцій на регіональному рівні (С.О. Іщук, Л.Й. Созанський, Я.В.Кудря, Р.В. Міхель).

- Запропоновано методичний підхід до оцінювання економічної ефективності системи управління оборотним капіталом промислової корпорації на базі розрахунку інтегральних показників, що відображають рівень функціональності, надійності та якості організаційно-економічного механізму управління капіталом за множиною критеріїв, зокрема: забезпечення фінансової стійкості, безперервності діяльності, окупності, платоспроможності, активності використання та збереження вартості оборотного капіталу (Я.В. Кудря).

За результатами досліджень за звітний період підготовлено та направлено в органи влади 4 наукові розробки (з них 3 - центральним органом влади), з них впроваджено – 4 (в т.ч. 3 - на рівні центральних органів влади).

За звітний період опубліковано: 1 монографію, 1 наукове видання, 37 статей у фахових виданнях (з них 4 – у закордонних виданнях), 16 матеріалів і тез конференцій.

9. ЗАГРОЗИ ТА ВИКЛИКИ РОЗВИТКУ СІЛЬСЬКИХ ТЕРИТОРІЙ ЗАХІДНОГО РЕГІОНУ УКРАЇНИ В УМОВАХ РЕАЛІЗАЦІЇ УГОДИ ПРО АСОЦІАЦІЮ З ЄС.

Вид тематики: відомча (постанова Бюро Відділення економіки НАН України від 28.05.2015 р., протокол № 4. № державної реєстрації 0116U004036).

Науковий керівник теми: д.е.н., доц. В.В.Борщевський

Основні виконавці: к.е.н., с.н.с. Ф.А. Важинський; к.е.н., с.н.с., доц. І.Р. Залуцький; к.н.держ.упр., с.н.с. І.М. Куліш; к.соц.н. А.О. Максименко; к.е.н. Н.А. Цимбаліста.

Термін виконання: I кв. 2016 р. – II кв. 2018 р.

Основні результати досліджень у звітному році:

- Здійснено оцінку ризиків функціонування зони вільної торгівлі з ЄС для українсько-польського аграрного співробітництва у двох напрямках: міждержавному і транскордонному. Досліджено вплив трансформаційних процесів в економіці на розвиток агропродовольчого сектору України та обґрунтовано напрями інноваційної діяльності у цій сфері. Виокремлено проблеми розвитку сільських територій у процесі реалізації

адміністративно-територіальної реформи, запропоновано інструменти формування спроможних громад та впровадження ефективного територіального управління (В.В. Борщевський).

- Досліджено теоретико-методологічні засади та окреслено основні напрями розвитку маркетингу сільських територій у сучасних умовах. Запропоновано заходи, спрямовані на впровадження маркетингових механізмів у діяльність органів місцевого самоврядування сільських територіальних громад з метою підвищення конкурентоспроможності їх економіки (В.В. Борщевський, І.М. Куліш, І.К. Кравців).
- Розкрито особливості та наслідки роздержавлення земель сільськогосподарського призначення при здійсненні земельної реформи в Україні. Виявлено проблеми: неадекватності інституційного, економічного та інформаційного підґрунтя для запровадження обігу земель, призначених для ведення товарного сільськогосподарського виробництва; відсутності системної цілеспрямованої державної земельної політики в цій сфері та прозорих ефективних процедур її реалізації. Окреслено підхід до формування економіко-правового механізму прозорого обігу земель з позицій превентивного забезпечення реальної децентралізації влади в Україні. (І.Р. Залуцький).
- Розкрито сутність та особливості формування комунальної власності на землю як ресурсу розвитку територіальної громади. Досліджено підходи та тенденції розмежування земель державної та комунальної власності в процесі реформування земельних відносин. Висвітлено існуючі протиріччя та результати державної політики формування комунальної власності на землю. Сформульовано пропозиції щодо розширення комунальної власності на землю територіальних громад в процесі децентралізації влади (І.Р. Залуцький).
- Розкрито національну специфіку функціонування виробничих та обслуговуючих сільськогосподарських кооперативів. Виявлено деструктивні чинники у сфері діяльності виробничих сільськогосподарських кооперативів. Доведено наявність системних протиріч сучасного законодавства України щодо обмежень легітимізації правового статусу сільськогосподарських обслуговуючих кооперативів, як неприбуткових організацій. Окреслено підходи до системного державного врегулювання політики децентралізованого стимулювання та сприяння

розвитку сільськогосподарської кооперації в Україні (І.Р. Залуцький, Н.А. Цимбаліста).

- Досліджено економіко-правові аспекти сучасного етапу розвитку сільських територій Західного регіону України та здійснена оцінка впливу неформальних інститутів на їх розвиток. Досліджено вплив брендингу та маркетингу на формування конкурентних переваг сільських територій. Визначені організаційно-економічні передумови розвитку брендингу сільських територій Західного регіону України в контексті імплементації положень Угоди про асоціацію з ЄС. Досліджено ринкові механізми використання соціально-економічного потенціалу розвитку кооперації та кластероутворення на сільських територіях України (І.М. Куліш).
- Окреслено основні принципи та шляхи розвитку аграрного підприємництва. Узагальнено досвід розвитку аграрної економіки в країнах ЄС та проаналізовано можливості його використання в Україні. Обґрунтовано пропозиції стосовно реорганізації форм господарювання в сільському господарстві та щодо вирішення демографічних проблем села. Окреслені перспективи формування й використання трудового потенціалу сільських територій (Ф.А. Важинський)
- Здійснено аналіз особливостей розвитку сільських домогосподарств західних областей України, їхньої ролі у виробництві продукції сільського господарства регіону та забезпеченні зайнятості сільського населення у контексті оцінки потенціалу трансформації частини з них у сімейні фермерські господарства. Обґрунтовано необхідність створення сприятливих передумов для функціонування сімейних ферм, зокрема, шляхом законодавчого закріплення їхнього статусу як сільськогосподарських товаровиробників з можливістю реєстрації без створення юридичної особи, а також використання спрощеного методу ведення обліку доходів та податкових зобов'язань. Окреслено основні організаційні та правові аспекти переходу від традиційного до органічного сільського господарства (Н.А. Цимбаліста).
- Виокремлено інституційні та економічні ризики розвитку сільських територій в контексті Угоди про асоціацію з ЄС та запропоновано шляхи їх мінімізації. Обґрунтовано необхідність активізації процесу впровадження міжнародних стандартів безпеки та якості продуктів харчування в сфері

агропромислового виробництва в Україні та фінансової підтримки адаптації сільськогосподарських домогосподарств до сучасних міжнародних фітосанітарних та ветеринарних вимог при виробництві сільськогосподарської продукції (Ю.Р. Злидник).

За результатами досліджень за звітний період підготовлено та направлено в органи влади 5 наукових розробок (в т.ч. 2 - центральним органам влади), з них впроваджено – 4 (в т.ч. 1 - на рівні центральних органів влади). Ще 4 впровадження у звітному році отримали розробки, надіслані до органів влади у попередньому році.

За звітний період опубліковано: 1 монографію, 35 статей (в т.ч. 6 – за кордоном), 17 тез доповідей.

10. ТРАНСФОРМАЦІЯ ЕКОНОМІЧНОГО СЕРЕДОВИЩА ПРИКОРДОННИХ ТЕРИТОРІЙ В РАМКАХ ДІЇ УГОДИ ПРО АСОЦІАЦІЮ МІЖ УКРАЇНОЮ ТА ЄС.

Вид тематики: відомча (постанова Бюро Відділення економіки НАН України від 14.05.2015 р., протокол №3, № державної реєстрації 0116U004037).

Науковий керівник теми: д.е.н., с.н.с. Х.М. Притула

Основні виконавці: д.е.н., проф. Ю.І. Стадницький, к.е.н. Ю.О. Цибульська, к.е.н. О.І. Пастернак.

Термін виконання: : I кв. 2016 рік - II кв. 2018 р.

Основні результати досліджень у звітному році:

- Узагальнено теоретичні основи сутності та організації економічного середовища прикордонних територій. Зокрема, визначено структуру економічного середовища, основні фактори, які впливають на його формування, систему показників, які відображають сучасний стан розвитку економічного середовища прикордонних територій (Х.М. Притула, Ю.О. Цибульська, Я.Я. Калат, О.Б. Цісінська).
- На основі вивчення існуючої європейської практики з питань трансформації економічного середовища прикордонних територій у транскордонному просторі виявлено можливості та загрози для розвитку прикордонних територій, пов'язані із поглибленням євроінтеграційних процесів в рамках дії Угоди про Асоціацію України та ЄС (Х.М. Притула, Ю.О. Цибульська, Я.Я. Калат, О.Б. Цісінська, В.М. Черторицький).

- Визначено напрями формування просторової організації економіки прикордонних територій в умовах поглиблення євроінтеграційних процесів (Ю.І. Стадницький).
- Оцінено вплив трансформації економічного середовища прикордонних територій на їх розвиток в умовах дії Угоди про асоціацію між Україною та ЄС (Х.М.Притула, О.І. Пастернак, Я.Я. Калат, В.М. Черторижський, О.Б. Цісінська, О.П. Демедюк).
- Проведено експертне анкетне опитування з питань соціально-економічного розвитку прикордонних областей в умовах дії Угоди про Асоціацію між Україною та ЄС представників органів місцевої влади прикордонних областей України, які межують з країнами-членами ЄС (Х.М. Притула, Ю.І. Стадницький, О.І. Пастернак, Я.Я. Калат, О.Б. Цісінська, О.П. Демедюк, В.М. Черторижський).
- Підготовлено науково-аналітичну доповідь «Розвиток транскордонного співробітництва», в якій: проаналізовано сучасний стан та тенденції розвитку транскордонного співробітництва України; розкрито особливості його інституційно-правового та фінансового забезпечення; досліджено функціонування нових форм транскордонного співробітництва; наведено результати експертного опитування представників органів місцевої влади прикордонних областей України; запропоновано напрями активізації транскордонного співробітництва (колектив виконавців під керівництвом Х.М. Притули).
- Організовано та проведено круглий стіл на тему «Транскордонне співробітництво України: реалії, перспективи розвитку та завдання економічної науки» (2 грудня 2016 р.) за участю представників регіональних органів влади, наукової спільноти, бізнес-середовища та громадських організацій (колектив виконавців під керівництвом Х.М. Притули).

За результатами досліджень за звітний період підготовлено та направлено в органи влади 3 наукових розробки (в т.ч. 1 - центральним органам влади), з них впроваджено – 3 (в т.ч. 1 – на рівні центральних органів влади).

За звітний період опубліковано: науково-аналітичну доповідь, 19 статей (в т.ч. 3 – за кордоном) та 23 тези доповідей.

ГОСПДОГОВІРНА ТЕМАТИКА

1. **ПРОВЕДЕННЯ АНАЛІТИЧНОГО ДОСЛІДЖЕННЯ З ВИЗНАЧЕННЯ ДИНАМІКИ ТА СТРУКТУРИ НЕЗАЙНЯТОГО ЕКОНОМІЧНО АКТИВНОГО НАСЕЛЕННЯ ЛЬВІВСЬКОЇ ОБЛАСТІ**

(договір з Департаментом економічної політики Львівської обласної державної адміністрації від 10.10.2016 р. № 03-2016, № державної реєстрації 0116U007074).

Науковий керівник теми: д.е.н., проф. У.Я.Садова

Основні виконавці: д.е.н., проф. Л.К. Семів, к.е.н., с.н.с. В.Я. Бідак, к.геогр.н., с.н.с. Р.Т. Теслюк, к.е.н., с.н.с. О.Т. Риндзак., к.н.держ.упр., с.н.с. М.М. Біль, к.е.н. О.О. Левицька, к.е.н. М.В. Бачинська, к.е.н., доц. О.С. Гринькевич, к.е.н., проф. С.О. Матковський.

Термін виконання: жовтень 2016 р. – листопад 2016 р.

Основні результати досліджень:

- Обґрунтовано, що внаслідок відтермінування організації робіт з проведення Всеукраїнського перепису населення (останній проводився у 2001 році), зменшення звітного навантаження на респондентів (суб'єктів малого бізнесу, СПД-ФОП), які перебувають на спрощеній системі обліку та звітності, зумовили появу цілої низки “білих плям” у регіональній статистиці. З метою вирішення проблеми відсутності достовірних даних про чисельність і соціальну структуру населення, а також ділову активність суб'єктів бізнесу на рівні районів і міст України запропоновано методичний підхід до задоволення інформаційних потреб регіонального менеджменту з використанням інтегрованих баз даних (колектив виконавців під керівництвом У.Я. Садової).
- Розроблено структурно-логічну схему збору даних про чисельність населення та його економічну активність у районах та містах Львівської області. Розроблено інструментарій для оцінки професійно-кваліфікаційної та статевовікової чисельності зайнятих за районами та містами Львівської області. Сформовано інтегровану базу статистичних і адміністративних даних про економічну активність населення Львівської області у розрізі міст та районів (У.Я. Садова, О.С. Гринькевич, С.О. Матковський, О.О. Левицька).
- Розроблено методику оцінки обсягів економічно неактивного населення у розрізі районів та міст обласного значення з

використанням інтегрованих баз даних (У.Я. Садова, О.С. Гринькевич).

- Обґрунтовано основні положення оцінки обсягів економічно неактивного населення з урахуванням міжнародних стандартів статистики ринку праці (С.О. Матковський).
- Підготовлено статистичний інструментарій оцінки економічно неактивного населення з використанням адміністративних даних Головного управління Пенсійного фонду у Львівській області, Головного управління Державної фіскальної служби у Львівській області, Департаменту освіти і науки та Департаменту соціального захисту населення Львівської обласної державної адміністрації (М.В. Бачинська, О.О. Левицька, О.В. Махонюк, Р.Т. Теслюк).
- Представлено профілі регіональних ринків праці адміністративних районів та міст обласного значення Львівської області. Здійснено розподіл населення за економічною активністю у формальному та неформальному секторах економіки. На основі відомчої статистики обчислено чисельність зайнятих та рівень економічної активності у формальному секторі економіки. Визначено кількісні параметри основного масиву економічно неактивного населення в розрізі адміністративних районів та міст обласного значення Львівської області (колектив виконавців під керівництвом У.Я. Садової).

Результати дослідження у формі звіту за темою «Проведення аналітичного дослідження з визначення динаміки та структури незайнятого економічно активного населення Львівської області» передано замовнику (акт приймання-передачі науково-технічної продукції № 1 від 14.12.2016 р.).

2. АНАЛІЗ СУЧАСНОГО СТАНУ ТА ПРОГНОЗНА ОЦІНКА РОЗВИТКУ БУДІВЕЛЬНИХ МАТЕРІАЛІВ У ЛЬВІВСЬКІЙ ОБЛАСТІ (договір з ТзОВ «Новодім» від 29.03.2016 р. № 01-2016, № державної реєстрації 0116U002838).

Науковий керівник теми: к.е.н., доц. Ю.І. Турянський.

Термін виконання: квітень 2016 р. – грудень 2016 р.

Основні результати досліджень:

- Обґрунтовано напрямки розвитку та визначено стратегічні пріоритети регіонального ринку будівельних матеріалів Львівщини, зокрема: підвищення конкурентоспроможності вітчизняних будівельних матеріалів на внутрішньому і

зовнішньому ринках; орієнтація на ендogenous потенціал у виробництві інвестиційних товарів; розвиток ринкової інфраструктури та налагодження взаємодії між суб'єктами регіонального ринку; використання власних інноваційних розробок та міжнародного досвіду у зниженні матеріало- та енергоємності продукції та завдання щодо їх реалізації в системі регіонального менеджменту.

- Розроблено пропозиції щодо активізації розвитку регіональних ринків будівельних матеріалів шляхом імплементації програмно-цільового методу, що дозволить підвищити ефективність системи державного регулювання як у довгостроковій, так і в середньостроковій та короткостроковій перспективі.
- Удосконалено напрями підвищення конкурентоспроможності вітчизняних будівельних матеріалів на регіональних та європейських ринках, які у порівнянні з існуючими напрацюваннями доповнюються системою заходів щодо зниження їх енерго- та ресурсозатратності за рахунок використання маркетингових механізмів та активізації інноваційно-інвестиційних процесів у будівельному комплексі, активізація сертифікації будівельних товарів.
- Розроблено методичні положення щодо оцінювання потенційних наслідків для регіональних ринків будівельних матеріалів після підписання Україною Угоди про зону вільної торгівлі з ЄС, які на відміну від діючих розробок включають оцінку втрат вітчизняних виробників будівельних матеріалів від неконкурентоспроможності продукції на внутрішньому та зовнішньому ринках, заходи щодо імпортозаміщення у промисловості будівельних матеріалів (Ю.І. Турянський).

Результати дослідження у формі звіту за темою передано замовнику (акт приймання-передачі науково-технічної продукції № 1 від 20.12.2016 р.).

ІІІ. НАУКОВО-ЕКСПЕРТНА ДІЯЛЬНІСТЬ В ІНТЕРЕСАХ ТА НА ЗАМОВЛЕННЯ ОРГАНІВ ДЕРЖАВНОЇ ВЛАДИ

У звітному році науковцями Інституту підготовлено 15 науково-експертних документів в інтересах та на замовлення органів державної влади різних рівнів. Серед них:

Пропозиції до проекту рекомендацій Міжвідомчої координаційної комісії з питань регіонального розвитку з реалізації пріоритетних завдань та вирішення проблемних питань розвитку регіонів у 2016 році.

Запропоновані доповнення та зміни до розділів: «Удосконалення нормативно-правового забезпечення управління регіональним розвитком та стимулювання економічного зростання», «Реалізація ефективної галузевої (секторальної політики), спрямованої на вирішення ключових питань та проблем розвитку регіонів».

Направлено: Віце-прем'єр-міністру України, Міністру регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України Зубку Г. Г. (лист № 6/89 від 03.03.2016 р.).

Матеріали на парламентські слухання на тему: «Розвиток туристичної індустрії як інструмент економічного розвитку та інвестиційної привабливості України».

Обґрунтовано необхідність внесення коректив у Стратегію розвитку туризму та курортів на 2016-2020 рр. та Державну цільову програму розвитку туризму і курортів на 2017-2021 рр. Запропоновано передбачити у Програмі розділ щодо територій пріоритетного розвитку туристично-рекреаційного типу та забезпечення умов їх комплексного розвитку, розвитку внутрішнього туризму та соціально значимих його видів (дитячого і молодіжного, людей похилого віку та з особливими потребами, історико-краєзнавчого та ін.), а також розроблення низки нормативних актів Уряду.

Направлено: Комітету Верховної Ради України з питань сім'ї, молодіжної політики, спорту та туризму (лист № 6/135 від 04.04.2016 р.).

Пропозиції щодо вдосконалення бюджетного регулювання розвитку регіонів та територіальних громад.

Проаналізовано стан міжбюджетних відносин в країні впродовж 2006-2015 рр., визначено переваги та ризики бюджетного регулювання, показано наслідки перших кроків реалізації бюджетної децентралізації на регіональному та місцевому рівнях. Запропоновано низку кроків в частині вдосконалення системи міжбюджетних відносин.

Направлено: Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (лист №7/366 від 07.11.2016 р.).

Пропозиції щодо проекту Стратегії розвитку туризму та курортів на 2016-2020 роки.

Внесено пропозиції і зауваження стосовно терміну дії Стратегії, її мети, визначення державних пріоритетів у сфері туризму та курортів, інструментів та індикаторів реалізації Стратегії, доповнення Стратегії SWOT-аналізом та вектором «Розвиток внутрішнього туризму».

Направлено: Департаменту туризму та курортів Міністерства економічного розвитку і торгівлі України (лист № 6/106 від 07.06.2016 р.).

Пропозиції щодо змін та доповнень до затвердженого Кабінетом Міністрів України Перспективного плану формування територій громад Львівської області.

Запропоновано зміни та доповнення до проекту Перспективного плану формування територій громад Львівської області. Пропозиції оформлені картографічно у розрізі адміністративних районів області.

Направлено: Голові Львівської облдержадміністрації Синютці О.М. (лист № 6/88 від 03.03.2016 р.)

Зауваження та пропозиції до проектів рішень Львівської обласної ради щодо схвалення змін до проектів Перспективного плану формування територій громад Львівщини в частині районів області.

Акцентовано увагу на необґрунтованості формування територіально надмірно великих об'єднаних громад. Обґрунтовано необхідність перегляду підходів до політики бюджетної підтримки місцевого самоврядування у гірських районах.

Направлено: голові Львівської обласної ради Ганущину О.О. (лист № 6/297 від 26.10 2016 р.).

Науково-аналітичні матеріали «Прогнозні розрахунки доходів бюджетів об'єднаних територіальних громад Львівщини».

Представлено прогнозні розрахунки доходної та видаткової бази бюджетів територіальних громад Львівщини у разі їх об'єднання. Прогнозні розрахунки використані при оцінці фінансової спроможності пропонуваніх громад у процесі обговорення проекту Перспективного плану формування територій громад Львівської області.

Направлено: Львівській обласній державній адміністрації (лист №1/165 від 4.05.2016 р.).

Пропозиції з удосконалення бюджетних інструментів вирівнювання фінансового забезпечення розвитку територіальних громад.

Проаналізовано основні механізми бюджетного вирівнювання розвитку адміністративно-територіальних одиниць, дано оцінку ключовим напрямам реалізації бюджетної децентралізації в Україні. Подано пропозиції щодо вдосконалення інструментів вирівнювання фінансового забезпечення розвитку територіальних громад.

Направлено: Комісії з питань бюджету, соціально-економічного розвитку Львівської обласної ради (лист № 7/365 від 07.11.2016 р.).

Пропозиції до плану заходів з реалізації Концепції розвитку сільських територій

У матеріалах здійснено аналіз плану заходів з реалізації Концепції розвитку сільських територій та запропоновано коректування та нову редакцію її окремих положень, доповнення Розділу 5 вказаного документу.

Направлено: Міністерству аграрної політики та продовольства України (лист № 4/102 від 11.03.2016 р.); Департаменту агропромислового розвитку Львівської обласної державної адміністрації (лист № 4/104 від 11.03.2016 р.).

Пропозиції до засідання Територіальної тристоронньої соціально-економічної ради на тему «Про стан ринку праці та заходи сторін соціального діалогу по збереженню та створенню нових робочих місць».

Проаналізовано сучасний стан ринку праці Львівської області. Окреслено головні напрями регіональної політики стосовно збереження робочих місць у регіоні. Запропоновано перелік секторів економіки Львівської області, пріоритетних для інвестицій та створення нових робочих місць.

Направлено: Департаменту соціального захисту населення Львівської обласної державної адміністрації (лист № 08/106 від 17.03.2016 р.)

Крім того, у звітному році забезпечено розміщення науково-експертних матеріалів та коментарів науковців Інституту на інтернет-ресурсах, зокрема на web-сайті Інституту (режим доступу: <http://ird.gov.ua/ird01/p1056>).

ІV. ВИКОРИСТАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ ДОСЛІДЖЕНЬ У НАРОДНОМУ ГОСПОДАРСТВІ

За результатами досліджень в 2016 р. підготовлено та надіслано в органи влади, установи та організації 56 доповідних та наукових записок, наукових доповідей, аналітичних матеріалів, експертних висновків, методичних рекомендацій, з них впроваджено – 42 (ще 5 впроваджень отримано у звітному році за результатами досліджень 2015 р.). До вищих органів влади скеровано 23 розробки (в т.ч. Верховній Раді України – 10, Адміністрації Президента України – 2, міністерствам та відомствам – 11), з них впроваджено – 13.

Серед них:

Проект закону «Про спеціальний режим інвестиційної діяльності на територіях пріоритетного розвитку у гірських зонах України»

Автор: к.е.н. Жук П. В.

Направлено: Верховній Раді України, народному депутату Рибаку І. С. (лист № 6/75 від 15.02.2016 р.).

У формі проекту законодавчого акту викладені основні положення щодо суті, порядку запровадження та механізму функціонування спеціального режиму інвестиційної діяльності у гірських зонах України. Додано обґрунтування необхідності прийняття закону.

Впровадження: Лист №671/12-02 від 29.02.2016р. голови підкомітету з питань державного моніторингу навколишнього середовища Комітету Верховної Ради України з питань екологічної політики, природокористування та ліквідації наслідків Чорнобильської катастрофи про внесення законопроекту до Верховної Ради України (zareєстрований за № 4102 від 18.02.2016)

Методичні рекомендації щодо оцінювання потенційних доходів об'єднаних територіальних громад

Автори: д.е.н., проф. Сторонянська І.З., к.е.н. Пелехатий А.О.

Направлено: Міністерство регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України, департамент з питань місцевого самоврядування та територіальної організації влади (лист №.1/207 від 08.06.2016).

Розроблено рекомендації щодо оцінювання потенційних доходів бюджетів об'єднаних територіальних громад в розрізі власних доходів та офіційних трансфертів. Дані рекомендації апробовані при здійсненні

прогнозних розрахунків доходів перспективних об'єднаних територіальних громад Львівської області.

Впровадження: Міністерство регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України, департамент з питань місцевого самоврядування та територіальної організації влади (лист №8/13-466-16 від 15.07.2016).

Наукова доповідь «Адміністративно-територіальний устрій України: теоретичні основи та практика реформування»

Автори: д.е.н., проф. Кравців В. С., к.е.н. Жук П.В., Федірко Б.О.

Направлено: Комітет з питань державного будівництва, регіональної політики та місцевого самоврядування Верховної Ради України (лист № 6/193 від 02.06.2016); Міністерство фінансів України; Міністерство регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України; Всеукраїнська асоціація органів місцевого самоврядування «Українська асоціація районних та обласних рад»; Центр політико-правових реформ; Асоціація малих міст України (лист № 6/213 від 14.06.2016); Асоціація міст України (лист № 7/213 від 14.06.2016).

Висвітлено теоретико-методичні засади реформування адміністративно-територіального устрою в Україні. У даному контексті проведено аналіз та оцінку результатів реалізації реформи у 2014-2016 роках. Обґрунтовано пропозиції щодо подальшого реформування місцевого самоврядування й територіальної організації влади в Україні.

Впровадження:

- Комітет Верховної Ради України з питань державного будівництва, регіональної політики та місцевого самоврядування про використання в роботі Комітету (лист № 04-14/ 14-3621 від 16.06.2016).;
- Асоціація міст України (лист № 3-97 від 20.07.2016)

Наукова доповідь «Територіальний розвиток та регіональна політика в Україні»

Автори: колектив авторів під керівництвом д.е.н., проф. Кравціва В.С. та д.е.н., проф. Шульц С.Л.

Направлено: Міністерство економічного розвитку і торгівлі України; Міністерство регіонального розвитку, будівництва та житлово-

комунального господарства України; обласні державні адміністрації, Асоціація міст України (лист № 1/67 від 23.01.2016 р.).

Проведено аналіз сучасних тенденцій та проблем соціально-економічного розвитку регіонів України. Висвітлено особливості формування демографічного потенціалу та забезпечення соціальної безпеки регіонів в умовах сучасних міграційних викликів, сучасну специфіку використання економічного потенціалу регіонів в розрізі його основних складових, а також проблеми територіального розвитку, пов'язаних із формуванням регіональних метрополій та розвитком сільських територій. Представлено результати дослідження проблем та перспектив реалізації адміністративно-територіальної реформи в Україні.

Впровадження: Асоціація міст України (лист №3-36 від 29.03.2016 р.); Івано-Франківська обласна державна адміністрація (лист № 2373/1-16/01-140 від 07.04.2016 р.); Департамент економічного розвитку Тернопільської обласної державної адміністрації (лист № 02/5-78 від 20.04.2016 р.); Офіс реформ Львівщини (лист № 69 від 08.04.2016 р.).

Науково-аналітична доповідь «**Розвиток транскордонного співробітництва**».

Автори: колектив авторів під керівництвом д.е.н. Притули Х.М.

Направлено: Адміністрація Президента України; Верховна Рада України; Кабінет Міністрів України; Міністерство регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України; Міністерство закордонних справ України; Міністерство економічного розвитку і торгівлі України; обласні державні адміністрації прикордонних областей України (лист № 04-1/84 від 26.02.2016).

У доповіді проаналізовано сучасний стан та тенденції розвитку транскордонного співробітництва України; розкрито особливості інституційно-правового та фінансового забезпечення транскордонного співробітництва; окреслено особливості соціально-економічного розвитку транскордонних регіонів за участі України; досліджено європейський досвід розвитку транскордонних регіонів та функціонування нових форм транскордонного співробітництва; наведено результати експертного опитування представників органів місцевої влади з 16 прикордонних областей України; запропоновано напрями активізації транскордонного співробітництва.

Впровадження: Комітет Верховної Ради України з питань європейської інтеграції (лист №04-17/16-379 (72385) від 28.03.2016); Комітет Верховної Ради України з питань державного будівництва, регіональної

політики та місцевого самоврядування (лист №04-14/14-1963 від 28.04.2016); Міністерство регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України (лист №86 від 28.04.2016); Житомирська обласна державна адміністрація (лист №09/614 від 14.04.2016); Запорізька обласна державна адміністрація (лист №08-33/1124 від 12.04.2016); Київська обласна державна адміністрація (лист №03-01-17-566 від 12.04.2016); Львівська обласна державна адміністрація (лист №90/1 від 18.04.2016); Сумська обласна державна адміністрація (лист №04-02/407 від 31.03.2016); Харківська обласна державна адміністрація (лист №10-18/1608 від 08.04.2016); Херсонська обласна державна адміністрація (лист №2022/0-16/58/315 від 11.04.2016).

Науково-аналітична доповідь «Структурні зміни прикордонного ринку праці як індикатор ефективності соціальної політики держави»

Автори: колектив авторів під керівництвом д.е.н., проф. Садової У.Я.

Направлено: Львівський обласний центр зайнятості (лист № 1/448 від 20.12.2016); Міністерство соціальної політики України (лист № 1/449 від 23.12.2016); Комітет Верховної Ради України з питань соціальної політики, зайнятості та пенсійного забезпечення (лист № 1/450 від від 23.12.2016).

Обґрунтовано організаційно-методологічні та методичні засади оцінки економічної та соціальної ефективності структурних змін прикордонних ринків праці. Зроблено розрахунки ефективності структурних зрушень на ринку праці. Представлено результати дослідження транскордонної мобільності населення в межах Львівського і Підкарпатського регіонів.

Впровадження: Львівський обласний центр зайнятості (лист № 02-4876/0-16 від 23.12.2016).

Науково-аналітична доповідь «Конкурентоспроможність промисловості регіонів України».

Автори: д.е.н., проф. Іщук С.О., к.е.н. Созанський Л.Й., к.е.н. Міхель Р.В., к.е.н. Бирка М.І.

Направлено: голові підкомітету з питань регіонального та транскордонного співробітництва між Україною та країнами ЄС Верховної ради України; секретарю Національного комітету з промислового розвитку, раднику Першого віце-прем'єр-міністра –

Міністра економічного розвитку і торгівлі України; головам обласних державних адміністрацій (листи №05/420 від 28.11.2016).

У доповіді запропоновано новий методичний підхід до інтегрального оцінювання конкурентоспроможності промисловості крізь призму конкурентних переваг суб'єктів промислової діяльності. Проведено аналіз системи показників, що відображали поточний стан і результати промислової діяльності в Україні упродовж 2011-2015 років у регіональному вимірі. Розраховано інтегральні індекси, які характеризують ефективність (виробничо-господарську та ресурсну) і активність (економічну, виробничу, технологічну, інноваційну, інвестиційну та експортну) вітчизняної промисловості. Побудовано рейтинг регіонів України за рівнем конкурентоспроможності їх промисловості. Розроблено комплекс заходів, спрямованих на посилення конкурентних переваг промислового сектора національної економіки в умовах глобалізації.

Впровадження:

- Верховна Рада України, Комітет з питань європейської інтеграції (лист №04-17/16-1615(310809) від 20.12.2016);
- Департамент розвитку базових галузей промисловості Донецької обласної державної адміністрації (лист №1.10-3233 від 09.12.2016);
- Департамент економічного розвитку і торгівлі Закарпатської обласної державної адміністрації (лист №02.1/866 від 09.12.2016).

Науково-аналітична записка «Аналіз стану та проблем реформування місцевого самоврядування і територіальної організації влади в Україні»

Автори: д.е.н., проф. Сторонянська І.З., к.е.н. Жук П.В., к.е.н. Бенюк Л.Я., к.е.н. Музика І.С., Федірко Б.О.

Направлено: Віце-прем'єр-міністру України, Міністру регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України Зубку Г.Г.; Міністру фінансів України Данилюку О.О.; Голові Комітету з питань державного будівництва, регіональної політики та місцевого самоврядування Верховної Ради України Власенку С.В.; Голові Комітету з питань фінансової політики і банківської діяльності Верховної Ради України Рибалці С.В.; Директору з питань науки та розвитку Інституту громадянського суспільства Ткачуку А.Ф.; Президенту Української асоціації районних та обласних рад Чернову С.І.; Виконавчому директору Всеукраїнської асоціації органів місцевого самоврядування «Асоціація міст України» Пітцику М.В.;

Голові правління Центру політико-правових реформ Коліушку І.Б. (лист № 6/350 від 28.10.2016).

Здійснено оцінку процесу реформування адміністративно-територіального устрою в Україні, проаналізовано питання фінансової спроможності територіальних громад, висвітлено основні проблеми реформи та обґрунтовано рекомендації щодо їх вирішення.

Впровадження: Міністерство регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України (лист № 8/13-951-16 від 14.11.2016 про використання у практичній діяльності Міністерства в процесах подальшого впровадження децентралізації, реформування місцевого самоврядування, формування спроможних територіальних громад); Комітет Верховної Ради України з питань державного будівництва, регіональної політики та місцевого самоврядування (лист № 04-14/23–5682 від 12.12.2016 про використання рекомендацій під час розробки відповідних законодавчих актів в межах відання Комітету).

Науково-аналітична записка «Інституційно-правові проблеми розвитку сільськогосподарської кооперації в Україні та напрями їх вирішення».

Автор: к.е.н. Залуцький І. Р.

Направлено: Міністерство аграрної політики та продовольства України; Комітет Верховної Ради України з питань аграрної політики та земельних відносин; першому заступнику Голови Адміністрації Президента України, представнику Президента України у Кабінеті міністрів В.А. Ковальчуку; Департамент економічного розвитку та регуляторної політики Секретаріату Кабінету Міністрів України; Комітет Верховної Ради України з питань податкової та митної політики; Міністерство економічного розвитку і торгівлі України; Міністерство регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України; Міністерство фінансів України; Державна фіскальна служба України; Державна регуляторна служба України; Державна служба статистики України; Інститут законодавства Верховної Ради України (лист № 4/252 від 05.07.2016).

Висвітлено сучасні проблеми розвитку сільськогосподарської виробничої та обслуговуючої кооперації в Україні. Доведено наявність системних протиріч сучасного законодавства України щодо обмежень легітимізації правового статусу сільськогосподарських обслуговуючих кооперативів, як неприбуткових організацій. Обґрунтовано підходи до системного державного врегулювання політики децентралізованого

стимулювання та сприяння розвитку сільськогосподарської кооперації в Україні.

Впровадження:

- Державна служба статистики України (лист № 06.3-09/264-16 від 16.08.2016);
- Державна регуляторна служба України (лист № 5123/0/20-16 від 09.08.2016);
- Міністерство економічного розвитку і торгівлі України (лист № 3611-06/30935-07 від 26.09.2016);
- Міністерство фінансів України (лист № 31-06120-08-5/22795 від 05.08.2016);
- Міністерство аграрної політики та продовольства України (лист № 37-18-2-15/14899 від 21.09.2016);
- Державна фіскальна служба України (лист № 17644/6/99-99-10-02-15 від 15.08.2016);
- Міністерство регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України (лист № 7/31-9789 від 05.08.2016).

Доповідна записка «Регулювання внутрішньорегіональних диференціацій соціально-економічного розвитку в умовах реформування місцевого самоврядування в Україні».

Автори: д.е.н., проф. Шульц С.Л., к.е.н. Луцків О.М., к.е.н. Максимчук М.В., Тибінка І.Я.

Направлено: Міністерство економічного розвитку і торгівлі України (лист № 3/334 від 17.10.2016).

Обґрунтовано методичні підходи до оцінки результативності та ефективності реалізації економічної політики в умовах реалізації реформи місцевого самоврядування та бюджетної децентралізації, які базуються на результатах соціологічного та експертного опитування, введенні індикаторів оцінки якості виконання функцій, надання адміністративно-управлінських послуг та результативності виконання стратегічних та програмних документів.

Впровадження: Міністерство економічного розвитку і торгівлі України (лист № 3994-05/54934-16 від 17.11.2016).

Науково-аналітична записка «Напрями підвищення ефективності використання бюджетних коштів на соціальний захист та соціальне забезпечення в Україні (на регіональному та місцевому рівнях)»

Автор: к.е.н. Гринчишин І.М.

Направлено: Комітет Верховної Ради України з питань соціальної політики, зайнятості та пенсійного забезпечення (лист № 7/362 від 25.12.2015).

Здійснено оцінку ефективності використання бюджетних коштів на соціальний захист та соціальне забезпечення в Україні (на регіональному та місцевому рівнях). Запропоновано напрями зменшення обсягу неефективних видатків, зміну підходів до механізмів надання і фінансування видатків місцевих бюджетів на соціальний захист та соціальне забезпечення, зокрема, встановлення єдиних підходів до планування, призначення та фінансування пільг; розроблення механізмів посилення адресності соціальних допомог та проведення широкомасштабної політики реінтеграції малозабезпечених осіб до трудової діяльності; проведення оцінки потреб в соціальних послугах з урахуванням територіальних відмінностей контингенту отримувачів соціальних послуг.

Впровадження: Комітет Верховної Ради України з питань соціальної політики, зайнятості та пенсійного забезпечення (лист №102/2735 від 13.05.2016).

Доповідна записка «Пропозиції до нової Концепції Генеральної схеми планування території України»

Автори: д.е.н., проф. Кравців В.С., к.ф.-м.н. Демченко В.В.

Направлено: Першому заступнику Міністра регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України, заступнику Голови Міжвідомчої координаційної комісії з питань регіонального розвитку Негоді В.А.; ДП "Український державний науково-дослідний інститут проектування міст "ДІПРОМІСТО" (лист № 1/129 від 30.03.2016 р.).

На основі узагальнення європейського досвіду щодо організації територіального планування на внутрірегіональному рівні, обґрунтовано пропозиції та рекомендації до нової Концепції Генеральної схеми планування території України, зокрема щодо внесення змін у законодавчі та нормативні документи з питань планування територій; організації системи планування територій за такими ієрархічними рівнями: держава – регіони – планувальні райони – об'єднані територіальні громади; вдосконалення методики територіального планування.

Впровадження: ДП "Український державний науково-дослідний інститут проектування міст "ДІПРОМІСТО" (лист № 876 від 13.04.2016 р.)

Науково-аналітична записка «Промисловість України і Польщі: порівняльна оцінка конкурентних переваг».

Автори: д.е.н., проф. Ішук С.О., к.е.н. Созанський Л.Й.

Направлено: Міністру регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України; заступнику Міністра економічного розвитку і торгівлі України; Надзвичайному і Повноважному Послу України в Республіці Польща; Голові Львівської обласної державної адміністрації (лист № 5/332 від 13.10.2016).

Розраховано загальний і частковий (за окремими складовими) індекси конкурентоспроможності промисловості України і Польщі, а також Львівської області і Підкарпатського воєводства за 2011-2015 рр. Проведено порівняльну оцінку конкурентних переваг промислових секторів економіки цих країн і їх прикордонних регіонів за системою показників, що характеризують рівень ефективності та активності функціонування суб'єктів промислової діяльності. Розроблено пропозиції щодо підвищення ефективності капіталовкладень та упровадження інновацій у вітчизняне виробництво.

Впровадження: Комітет Верховної Ради України з питань європейської інтеграції (лист №04-17/16-1614(310692) від 20.12.2016); Департамент економічної політики Львівської обласної державної адміністрації (лист №1-21-3112 від 21.11.2016).

Доповідна записка «Оцінка впливу чинників просторової організації бізнесу на міське розселення»

Автори: д.е.н., проф. М.І. Мельник, к.е.н. Кушнірецька О.В., к.е.н. Щеглюк С.Д.

Направлено: Запорізька обласна державна адміністрація (лист №1/256 від 07.07.2016)

Обґрунтовано пропозиції щодо врахування впливу чинників просторової організації бізнесу на характер та динаміку міського розселення в регіоні для формування сприятливого середовища активізації підприємницької діяльності поблизу регіональних центрів, підвищення рівня зайнятості населення, покращення регулювання підприємницької діяльності в монофункційних містах.

Впровадження: Запорізька обласна державна адміністрація (лист №02-01-13/620 від 09.09.2016).

V. КООРДИНАЦІЯ НАУКОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

ДУ «Інститут регіональних досліджень імені М.І.Долішнього НАН України» є провідною науковою установою в системі НАН України з проблем регіональної політики та транскордонного співробітництва.

Координація наукової діяльності з проблем регіональної політики у звітний період здійснювалась при підготовці концептуальних, аналітичних та прогнозних документів державного та регіонального значення, в ході виконання науково-дослідних робіт та практичного впровадження їх результатів, при організації та проведенні конференцій, семінарів та круглих столів з:

- центральними, регіональними та місцевими органами влади:

Міністерством регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України, Міністерством економічного розвитку і торгівлі України, Міністерством аграрної політики та продовольства України, Міністерством фінансів України, Міністерством екології та природних ресурсів України, Державною службою зайнятості Міністерства соціальної політики України, Державною міграційною службою України; Комітетами Верховної Ради України з питань: державного будівництва, регіональної політики та місцевого самоврядування; екологічної політики, природокористування та ліквідації наслідків Чорнобильської катастрофи; бюджету; соціальної політики, зайнятості та пенсійного забезпечення; науки та освіти; європейської інтеграції; прав людини, національних меншин та міжнародних відносин; сім'ї, молодіжної політики та туризму; обласними державними адміністраціями і обласними радами Західного регіону України; органами місцевого самоврядування та районними державними адміністраціями Львівської області.

- науковими установами НАН України:

ДУ «Інститут економіки та прогнозування НАН України», Інститутом демографії та соціальних досліджень НАН України, ДУ «Інститут економіки природокористування та сталого розвитку НАН України», Інститутом проблем ринку та економіко-екологічних досліджень НАН України, Інститутом економіки промисловості НАН України, Інститутом економіко-правових досліджень НАН України, Науково-дослідним центром індустріальних проблем розвитку НАН України, Національним інститутом стратегічних досліджень при Президентові України, Інститутом українознавства НАН України, Інститутом екології Карпат НАН України, Західним науковим центром НАН України та МОН України.

- вищими навчальними закладами:

ДВНЗ «Львівський інститут банківської справи Університету банківської справи», Національним університетом «Львівська політехніка», Львівським національним університетом імені Івана Франка, Національним лісотехнічним університетом України, Національним університетом водного господарства та природокористування, Східноєвропейським національним університетом ім. Лесі Українки, Львівським регіональним інститутом державного управління Національної академії державного управління при Президентові України, Львівським інститутом Міжрегіональної академії управління персоналом, Тернопільським національним економічним університетом, Львівським торгівельно-економічним університетом, Львівським національним аграрним університетом та багатьма іншими установами.

На виконання рішення Бюро Відділення економіки НАН України від 29.10.2013 р. щодо перспективних напрямів досліджень установ Відділення у 2014-2018 рр., згідно якого Інститут визначений головною установою за напрямом «Регіональні дослідження» та його складовими: «Транскордонне співробітництво», «Комплексна характеристика соціально-економічного розвитку регіонів» та «Адміністративно-територіальний устрій», Інститут здійснював координацію роботи установ Відділення та співпрацював із центральними та регіональними органами влади з організації конференцій та круглих столів, підготовки наукових доповідей, аналітичних та експертних матеріалів з даної проблематики. Зокрема, у рамках цієї діяльності Інститутом було підготовлено та направлено до центральних органів влади: щорічну наукову доповідь «Територіальний розвиток та регіональна політика в Україні»; пропозиції та рекомендації до Міжвідомчої координаційної комісії з питань регіонального розвитку з реалізації пріоритетних завдань та вирішення проблемних питань розвитку регіонів у 2016 році; проект Закону України «Про спеціальний режим інвестиційної діяльності на територіях пріоритетного розвитку у гірських зонах України», матеріали на парламентські слухання: «Розвиток туристичної індустрії як інструмент економічного розвитку та інвестиційної привабливості України», «Захист прав внутрішньо переміщених осіб та громадян України, які проживають на тимчасово окупованій території, не контролюваній українською владою в зоні проведення антитерористичної операції», «Регулювання обігу земель сільськогосподарського призначення: пошук української моделі» тощо.

Спільно із Східноєвропейським національним університетом ім. Лесі Українки та Західним науковим центром НАН України та МОН України 9-10.06.2016 р. Інститутом організовано та проведено Міжнародну науково-практичну конференцію «Територіальний розвиток і регіональна політика: сучасний стан та орієнтири подальших реформ» (с. Світязь, Волинська область). У конференції взяли участь 45 науковців, управлінців та практиків з різних регіонів України, зокрема з Києва, Одеси, Луцька, Тернополя, Ужгорода та Львова, а також іноземні вчені з Польщі. Серед учасників конференції – 5 академіків та 2 члени-кореспонденти НАН України, 17 докторів та 12 кандидатів наук, керівники регіональних та місцевих органів влади. Вироблено науково обґрунтовані рекомендації щодо забезпечення соціально-економічного розвитку територій України, розвитку місцевої демократії, бюджетної децентралізації та транскордонного співробітництва.

Інститутом організовано та проведено круглий стіл «Трансформація ринку праці робітничих кадрів Львівської області: стан, тенденції, перспективи» (Львів, 28.03.2016 р.) за участю науковців регіону, керівників та фахівців територіальних органів державної влади, представників бізнесу.

На замовлення департаменту економічної політики Львівської обласної державної адміністрації, у співпраці з Головним управлінням статистики у Львівській області, Головним управлінням Пенсійного фонду у Львівській області, Головним управлінням Державної фіскальної служби у Львівській області проведено аналітичне дослідження з визначення динаміки та структури незайнятого економічно активного населення Львівської області.

За складовою «Адміністративно-територіальний устрій» напряму «Регіональні дослідження» підготовлено та скеровано до центральних та регіональних органів державної влади низку методичних та науково-експертних матеріалів з питань аналізу та оцінки результатів реалізації реформи адміністративно-територіального устрою у 2014-2016 роках, моделювання територіальних громад базового рівня, фінансового забезпечення територіальних громад в умовах податково-бюджетної децентралізації в Україні, формування спроможних територіальних громад, які отримали схвальну оцінку Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України, Комітету з питань державного будівництва, регіональної політики та місцевого самоврядування Верховної Ради України та Львівської обласної державної адміністрації. У співпраці із органами державної

влади, місцевого самоврядування і громадськими організаціями проведено низку робочих зустрічей та обговорень щодо формування перспективних планів територій громад районів Львівської області та оцінки фінансової спроможності перспективних об'єднаних територіальних громад, зроблено прогностичні розрахунки доходів перспективних об'єднаних територіальних громад Львівщини.

Відповідно до розпорядження голови Львівської обласної ради від 13.04.2016 р. № 462 «Про виїзні одноденні навчальні семінари для посадових осіб місцевого самоврядування Львівської області на 2016 рік» спільно із Львівським регіональним інститутом державного управління Національної академії державного управління при Президентові України у квітні – червні 2016 року у 20-ти районах Львівщини науковцями Інституту проведено навчальні семінари на тему: «Розбудова спроможних громад: особливості та перспективи» для посадових осіб органів місцевого самоврядування.

Директор Інституту, д.е.н., проф. Кравців В.С. входить до складу міжвідомчої координаційної комісії з питань регіонального розвитку (Постанова Кабінету Міністрів України № 714 від 16.09.2015 р.). К.е.н., с.н.с. Гулич О.І. входить до складу Наукової ради з туризму та курортів Міністерства економічного розвитку і торгівлі України (наказ Міністерства економічного розвитку і торгівлі України № 733 від 25.04.2016 р.); Експертної ради з питань туризму та курортів при Комітеті Верховної ради України з питань сім'ї, молодіжної політики та туризму (лист секретаря Експертної ради від 30.03.2015 р.); є учасником Всеукраїнської мережі фахівців і практиків з регіонального та місцевого розвитку РЕГІОНЕТ.

Провідні науковці Інституту приймають також активну участь у роботі координаційних комісій, громадських та дорадчих рад, робочих та експертно-аналітичних груп при органах регіональної влади:

- д.е.н., проф. Кравців В.С. входить до складу Міжвідомчої координаційної комісії з питань реформування місцевого самоврядування та територіальної організації влади у Львівській області (розпорядження голови Львівської ОДА № 106/0/5-15 від 23.03.2015 р.), Ради регіонального розвитку Львівської області (розпорядження голови Львівської ОДА № 278/0/5-15 від 17.06.2015 р.).
- к.е.н., пр.н.с. Жук П.В. бере участь у роботі: Дорадчого громадського органу при Департаменті екології та природних ресурсів Львівської обласної державної адміністрації; комісії Львівської обласної державної адміністрації з формування

територіальних громад; робочої групи Львівської обласної державної адміністрації з підготовки висновків щодо відповідності Конституції та законам України проектів рішень територіальних громад стосовно добровільного об'єднання у Львівській області (розпорядження Голови Львівської обласної державної адміністрації № 402/0/5-15 від 07.08.2015 р.).

- д.е.н., доц. Борщевський В.В. входить до складу: координаційно-дорадчої ради з питань підприємництва при Львівській обласній державній адміністрації; член робочих груп з розробки проекту Плану реалізації Стратегії розвитку Львівської області на період 2016-2018 років (Розпорядження голови Львівської облдержадміністрації від 16.05.2016 р. № 284/0/5-16).

За тематикою досліджень проблем *транскордонного співробітництва* здійснювалася координація робіт з: Міністерством регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України; Міністерством економічного розвитку і торгівлі України; Комітетом Верховної Ради України з питань європейської інтеграції; обласними державними адміністраціями та обласними радами Західного регіону України; обласними державними адміністраціями прикордонних регіонів України; органами місцевого самоврядування Львівщини; Київським національним економічним університетом ім. Вадима Гетьмана, Східноєвропейським національним університетом імені Лесі Українки, Львівським національним університетом імені Івана Франка, Буковинським державним фінансово-економічним університетом, Мукачівським державним університетом, Національним інститутом стратегічних досліджень та його регіональними філіалами у Львові та Ужгороді, Асоціацією органів місцевого самоврядування «Єврорегіон Карпати – Україна».

Зокрема, у рамках цієї діяльності у співпраці із установами-партнерами та регіональними органами влади Інститутом підготовлено щорічну науково-аналітичну доповідь «Розвиток транскордонного співробітництва».

Інститут разом з Львівським національним університетом імені Івана Франка, Львівською обласною державною адміністрацією, Жешувським університетом (Польща), Статистичним управлінням Підкарпатського воєводства (Польща), Статистичним управлінням у м. Пряшів (Словацька Республіка), Головним управлінням статистики у Львівській області був співорганізатором Міжнародної науково-практичної конференції «Соціально-економічний потенціал

транскордонного співробітництва» (м. Львів, 18-19 квітня 2016 року), в якій взяли участь понад 100 науковців і представників органів місцевого самоврядування з України, Республіки Польщі, Словацької Республіки та Туреччини. Обговорено актуальні проблеми розвитку транскордонного співробітництва в нових глобалізаційних умовах, удосконалення методології та організації моніторингу транскордонних зв'язків тощо.

Інститут виступив організатором міжнародного круглого столу «Транскордонне співробітництво України: реалії, перспективи розвитку та завдання економічної науки», який відбувся 2.12.2016 р. у м. Львові, за участю науковців та статистиків України та Польщі, а також представників органів регіональної влади Західного регіону України та підприємницьких структур.

Науковці Інституту д.е.н., проф. Садова У.Я., д.е.н., с.н.с. Притула Х.М., к.е.н. с.н.с. Тимечко І.Р. взяли участь у парламентських слуханнях «Транскордонне співробітництво як чинник євроінтеграційних процесів України» (м. Київ, 8.06.2016 р.). К.е.н., с.н.с. Тимечко І.Р. входить до складу робочої групи з підготовки Закону України «Про внесення змін до Закону «Про транскордонне співробітництво»». Науковці Інституту в якості експертів взяли участь у реалізації проекту Асоціації органів місцевого самоврядування «Єврорегіон Карпати-Україна» «Об'єднуємося свідомо: підвищення ефективності процесу об'єднання громад у Львівській області».

В напрямі розвитку співробітництва з вищими навчальними закладами продовжувалась робота з реалізації програми діяльності науково-навчального комплексу «Економосвіта» (створений у 2003 р.), учасниками якого, крім Інституту, є: ДВНЗ «Львівський інститут банківської справи Університету банківської справи», Інститут економіки та менеджменту Національного університету «Львівська політехніка», Тернопільський національний економічний університет, Львівський торговельно-економічний університет, Луцький національний технічний університет, Ярославська державна вища технічно-економічна школа (Польща), ГО «Інститут транскордонного співробітництва та європейської інтеграції».

У звітному році проведено засідання координаційної ради ННК «Економосвіта», присвячене питанням підготовки бакалаврів, магістрів та докторів філософії економічних спеціальностей у світлі вимог нового Закону України «Про вищу освіту», проблем та перспектив відновлення довіри вкладників банків в сучасних

економічних умовах, підвищенню фінансової грамотності населення, співпраці молодих вчених установ комплексу. За результатами засідання визначено пріоритети діяльності комплексу на поточний рік (серед яких – виконання спільних науково-дослідних робіт, проведення літніх шкіл для студентів, реєстрація наукових видань установ комплексу в міжнародних наукометричних базах, організація спільних конференцій та ін.) та прийнято відповідну ухвалу.

До результатів роботи Інституту в рамках комплексу у звітному році слід віднести:

- залучення 6 науковців Інституту до навчального процесу у вищих навчальних закладах комплексу;
- підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників вищих навчальних закладів комплексу, захист на спеціалізованих радах Інституту дисертацій фахівцями із установ комплексу;
- залучення науковців з установ комплексу до виконання 3 науково-дослідних тем Інституту;
- спільна публікація 2 збірників наукових праць;
- спільне проведення 6 науково-практичних конференцій, круглих столів, семінарів з актуальних проблем економіки, зокрема: Міжнародної науково-практична конференція «Інтеграція України у європейський і світовий фінансовий простір» (м. Львів, 19-20.05.2016 р.); круглого столу «Досвід реалізації молодіжних проєктів та здобуття грантів на стажування і навчання за кордоном» (м. Тернопіль, 24.03.2016 р.); Міжнародної наукової конференції молодих вчених, аспірантів та студентів «Проблеми розвитку фінансово-кредитної системи» (м. Львів, 14-15.04.2016 р.); Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції молодих вчених, аспірантів та студентів «Трансформаційні процеси в економіці України: глобальні та регіональні аспекти» (м. Львів, 23–24.12. 2016 р.) та ін.

У рамках ННК «Економосвіта» функціонує координаційна рада молодих вчених комплексу, яку очолює співробітник Інституту, к.е.н. Пелехатий А.О. До її здобутків слід віднести організацію та проведення у 2016 р. 4-х конференцій та круглих столів за участю молодих вчених комплексу.

Директор Інституту, д.е.н., проф. Кравців В.С. є головою секції економіки Західного наукового центру НАН України і МОН України. К.е.н. Пелехатий входить до складу Ради молодих вчених при

Міністерстві освіти та науки України та Ради молодих вчених Відділення економіки НАН України.

З метою розвитку багатосторонньої співпраці у сфері підготовки наукових та науково-педагогічних кадрів вищої кваліфікації, навчально-методичного, матеріально-технічного та інформаційного забезпечення підготовки докторів філософії за третім (освітньо-науковим) рівнем вищої освіти Інститутом укладено наступні договори про співпрацю:

- Договір з Київським університетом права Національної академії наук України від 15.06.2016 року;
- Договір з Львівським торговельно-економічним університетом від 1.06.2016 року;
- Договір з Українським католицьким університетом від 1.06.2016 року.

При Інституті діють 5 спільних із вищими навчальними закладами філій кафедр, а саме:

- філія кафедри банківської справи ДВНЗ «Львівський інститут банківської справи Університету банківської справи» (згідно Угоди від 25.05.2015 р.);
- філія кафедри менеджменту організацій Львівського інституту Міжрегіональної академії управління персоналом (згідно Угоди від 2.01.2013 р.);
- філія кафедри фінансів та економіки природокористування Національного університету водного господарства та природокористування (згідно Угоди від 2.11. 2015 р.);
- філія кафедри міжнародних економічних відносин та управління проектами Східноєвропейського національного університету ім. Лесі Українки (згідно Угоди від 12.05.2015 р.);
- філія кафедри економічної теорії Львівського національного аграрного університету (згідно Угоди від 1.12.2013 р.).

У рамках роботи філій кафедр здійснювалося залучення вчених Інституту до навчального процесу, керівництва курсовими, дипломними роботами та практикою студентів, підвищення кваліфікації викладачів ВНЗ, проведення спільних семінарів, здійснення спільних досліджень, підготовка спільних публікацій тощо.

Окремі чисельні показники співпраці ДУ «Інститут регіональних досліджень імені М.І. Долішнього НАН України» з вищими навчальними закладами і установами Міністерства освіти і науки України

1.	Кількість договорів про співробітництво, які були укладені між науковою установою та вищими навчальними закладами:	
	загальна їх кількість на 31.12.16	36
	укладених у звітному році	3
	– <i>Київським університетом права Національної академії наук України;</i> – <i>Львівським торговельно-економічним університетом;</i> – <i>Українським католицьким університетом.</i>	
2.	Кількість створених спільно з вищими навчальними закладами:	
	<i>ФІЛІЙ КАФЕДР</i>	
	загальна їх кількість на 31.12.16	5
	створених у звітному році	–
	<i>ІНШИХ СПІЛЬНИХ СТРУКТУР (ІНСТИТУТІВ, ЦЕНТРІВ, ОСЕРЕДКІВ ТОЦО)</i>	
	загальна їх кількість на 31.12.16	2
3.	Кількість наукових тем і проектів, які у звітному році розроблялись спільно з вченими-освітянами, всього	3
	у тому числі: – тем НДР	3
4.	Кількість вчених наукової установи, які у звітному році працювали викладачами в системі освіти, всього	6
	у тому числі очолюють кафедри	1
5.	Кількість вчених-освітян, які у звітному році входили до складу спеціалізованої вченої ради при науковій установі	6
6.	Кількість вчених наукової установи, які у звітному році входили до спеціалізованих рад при вищих навчальних закладах	4
7.	Кількість студентів, які у звітному році виконували в науковій установі дипломні роботи	1
8.	Кількість студентів, які у звітному році проходили практику в науковій установі	3
9.	Кількість фахівців з повною вищою освітою, які прийняті на роботу у звітному році	8

10.	Кількість опублікованих спільно з освітянами <u>у звітному році</u> монографій	3
11.	Кількість опублікованих <u>у звітному році</u> : навчальних посібників для вищої школи	1
12.	Кількість співробітників і викладачів вищих навчальних закладів і установ МОН України, які <u>у звітному році</u> підвищували кваліфікацію в Інституті науковій установі	13
13.	Кількість дисертаційних робіт науковців-освітян, захищених <u>у звітному році</u> на спеціалізованій вченій раді при науковій установі, всього	3
	у тому числі:	
	на здобуття докторського ступеня	2
	на здобуття кандидатського ступеня	1

VI. КОНФЕРЕНЦІЇ, СЕМІНАРИ, КРУГЛІ СТОЛИ

У 2016 році Інститутом проведені такі конференції, семінари, круглі столи, в яких він виступив як організатор або співорганізатор:

Назва	Співорганізатори	Дата проведення	Місце проведення	Загальна проблематика; Найбільш вагомі результати заходу (рішення, рекомендації, зміст резолюції)
1	2	3	4	5
Круглий стіл «Досвід реалізації молодіжних проектів та здобуття грантів на стажування і навчання за кордоном»	Тернопільський національний економічний університет, Рада молодих вчених ННК «Економічна освіта»	24.03. 2016 р.	м. Тернопіль, Тернопільський національний економічний університет	Обговорено питання реалізації молодіжних проектів та здобуття грантів на стажування і навчання за кордоном, розглянуто основні інформаційні ресурси на яких розміщується інформація про міжнародні гранти
Круглий стіл «Трансформація ринку праці робітничих кадрів Львівської області: стан, тенденції, перспективи»		28.03. 2016 р.	м. Львів, ДУ «Інститут регіональних досліджень імені М.І. Долишнього НАН України»	Проблематика круглого столу: <ul style="list-style-type: none"> новітні виклики трансформації ринку праці робітничих кадрів: регіональний аспект; моніторинг наявності та потреб робітничих кадрів ринку-утворюючих підприємств Львівщини; проблеми трансформації ринку праці Львівської області.
XVI Міжнародна наукова конференція молодих вчених,	ДВНЗ «Львівський інститут банківської справи Університету	14-15. 04. 2016 р.	м. Львів, ДВНЗ «Львівський інститут банківської справи	Проблематика конференції: <ul style="list-style-type: none"> сучасні проблеми та тенденції розвитку фінансово-кредитної системи України;

1	2	3	4	5
аспірантів та студентів «Проблеми розвитку фінансово-кредитної системи»	банківської справи»		Університету банківської справи»	<ul style="list-style-type: none"> • специфіка управління фінансово-економічною безпекою суб'єктів господарювання; • взаємодія банківського та реального секторів економіки; • проблеми обліку, аналізу та аудиту в сучасних умовах господарювання; • проблеми економіки праці, соціально-трудова відносин, демографії та соціальної політики; • проблеми менеджменту, маркетингу та соціальної відповідальності в державних та бізнесових структурах; • математичні моделі в економіці. Статистичні та економетричні методи аналізу. задачі фінансової та актуарної математики. <p>Видано збірник тез конференції</p>
II міжнародна науково-практична інтернет-конференція молодих вчених «Управління економічними процесами на макро- і	Інститут економіки та менеджменту Національного університету «Львівська політехніка»	14-15.04. 2016 р.	м. Львів, Інститут економіки та менеджменту Національного університету «Львівська політехніка»	<p>Проблематика конференції</p> <ul style="list-style-type: none"> • управління економікою держави в умовах євроінтеграції та військової агресії РФ; • регіональне управління економікою на засадах інноваційного розвитку;

1	2	3	4	5
<p>мікрорівні: проблеми та перспективи вирішення»</p>				<ul style="list-style-type: none"> • управління операційною, інвестиційною та фінансовою діяльністю суб'єктів господарювання; • формування та адаптація інструментарію управління економічними процесами в XXI столітті; • вплив глобальних політичних, соціальних та екологічних проблем на економічні процеси в державі.
<p>Міжнародна науково-практична конференція на тему «Соціально-економічний потенціал транскордонного співробітництва»</p>	<p>Львівський національний університет ім. І. Франка, Львівська обласна державна адміністрація, Жешувський університет (Польща), Статистичне управління Підкарпатського воєводства (Польща), Статистичне управління у м. Пряшів (Словаччина), Головне управління статистики у Львівській області, ГО «Європейський діалог»</p>	<p>18-19. 04. 2016 р.</p>	<p>м. Львів. Львівський національний університет ім. І. Франка</p>	<p>Проблематика конференції:</p> <ul style="list-style-type: none"> • розвиток транскордонного співробітництва: глобальні виклики та завдання; • методологія та організація моніторингу транскордонного співробітництва. <p>Підготовлено рекомендації щодо вирішення зазначених проблем та активізації транскордонного співробітництва.</p>

1	2	3	4	5
Перші наукові читання з питань регіоналістики пам'яті академіка НАН України М.І. Долішнього		20.05. 2016 р.	м. Львів, ДУ «Інститут регіональних досліджень імені М.І. Долішнього НАН України»	Заслухано доповіді та обговорено ідейні витоки та сучасні здобутки школи регіоналістики М.І. Долішнього, а також соціальні пріоритети регіональної політики України у ретроспективах наукової спадщини вченого.
Міжнародна науково-практична конференція «Територіальний розвиток та регіональна політика: сучасний стан та орієнтири подальших реформ»	Східноєвропейський національний університет ім. Лесі Українки, Західний науковий центр НАН України та МОН України	9-10.06. 2016 р.	с. Світязь Волинської обл., спортивно-оздоровчий табір «Гарт» Східноєвропейського національного університету ім. Лесі Українки	<p>Проблематика конференції:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Регіональна політика в умовах децентралізації влади: нові виклики і завдання; • Адміністративно-територіальна реформа: перші результати і напрямки наступних трансформацій; • Розвиток транскордонного співробітництва в умовах реалізації Угоди про асоціацію між Україною та Європейським Союзом. <p>Доповіді учасників конференції у формі статей опубліковані у журналі «Регіональна економіка», . Узагальнені рекомендації щодо шляхів підвищення ефективності регіональної політики в Україні скеровані до центральних та регіональних органів влади.</p>

1	2	3	4	5
<p>Міжвузівська науково-практична конференція «Суспільні трансформації і безпека: людина, держава, соціум»</p>	<p>Львівський інститут Міжрегіональної академії управління персоналом</p>	<p>17.06. 2016 р.</p>	<p>м. Львів, Львівський інститут Міжрегіональної академії управління персоналом</p>	<p>Проблематика конференції:</p> <ul style="list-style-type: none"> • суспільні трансформації та проблеми соціалізації особистості; • психологічні особливості управління освітніми процесами в суспільстві знань; • історичний та політичний контексти суспільних трансформацій; • соціокультурні та економічні наслідки міграції в Україні та світі; • міграція людських ресурсів як чинник формування нового глобального світу; • безпека бізнесу та ризик-менеджмент в умовах економічних трансформацій; • соціальна економіка та соціальна безпека в умовах суспільних трансформацій. <p>Опубліковано збірник матеріалів конференції.</p>
<p>Навчальні семінари на тему: «Розбудова спроможних громад: особливості та перспективи»</p>	<p>Львівський регіональний інститут державного управління Національної академії державного управління</p>	<p>квітень-червень 2016 р.</p>	<p>районні центри Львівської області</p>	<p>Відповідно до розпорядження голови Львівської обласної ради проведено навчальні семінари у 20-ти районах Львівщини з питань формування та фінансової спроможності об'єднаних тери-</p>

1	2	3	4	5
	при Президентові України, Львівська обласна рада			торіальних громад для посадових осіб органів місцевого самоврядування.
Міжнародний семінар «Можливості для сталого розвитку в рамках функціонування єврорегіону «Верхній Прут»	Інститут економіки сільського господарства Румунської Академії наук	1-4. 09. 2016	м. Ватра Дорней (Румунія)	Обговорено результати спільних досліджень розвитку сільських територій в межах функціонування єврорегіону «Верхній Прут». Представлено спільне наукове видання «Сільські території українсько-румунського прикордоння: соціально-економічний розвиток», підготовлене ДУ «Інститут регіональних досліджень імені М.І. Долишнього НАН України» та Інститутом економіки сільського господарства Румунської Академії. Визначено напрямки подальшої наукової співпраці.
Міжнародний семінар «Розвиток сільських територій України: проблеми польсько-українського прикордоння та кооперації».	Інститут розвитку села та землеробства Польської академії наук	17-18. 10. 2016 р.	м. Варшава (Польща), Інститут розвитку села та землеробства Польської академії наук	Висвітлено питання розвитку прикордонної торгівлі, та кооперації в українсько-польському прикордонні та роль регіонального менеджменту у системі розвитку прикордонних сільських територій . Обговорено напрямки подальшої наукової співпраці.
Міжнародний круглий стіл «Транскордонне співробітництво України: реалії, перспективи розвитку та		2.12. 2016 р.	м. Львів, ДУ «Інститут регіональних досліджень імені М.І.	Обговорено розвиток методології економічних досліджень транскордонного співробітництва та напрями перспективних досліджень, основні положення законопро-

1	2	3	4	5
завдання економічної науки»			Долішнього НАН України»	екту «Про внесення змін до Закону «Про транскордонне співробітництво», просторові нерівності локального розвитку прикордонних територій Польщі та України, тенденції та перспективи розвитку зовнішньої торгівлі товарами в Західному регіоні України. Результати роботи круглого столу будуть висвітлені у щорічній науково-аналітичній доповіді з питань транскордонного співробітництва та надіслані центральним і регіональним органам влади.
Міжнародна науково-практична інтернет-конференція молодих учених, аспірантів та студентів «Трансформаційні процеси в економіці України: глобальні та регіональні аспекти»	Рада молодих вчених ННК «Економосвіта»	23–24. 12. 2016 р.	м. Львів, ДУ «Інститут регіональних досліджень імені М.І. Долішнього НАН України»	<p>Проблематика конференції:</p> <ul style="list-style-type: none"> • світове господарство і міжнародні відносини в умовах глобалізації • забезпечення конкурентоспроможності та безпеки національної економіки в сучасних умовах • перспективи та механізми забезпечення розвитку підприємств в Україні • регіональні особливості забезпечення економічного розвитку у трансформаційній економіці

VII. ВИДАВНИЧА ДІЯЛЬНІСТЬ

Монографії:

1. **Регіональна структурна політика: сучасні тенденції та нові виклики:** монографія / НАН України. ДУ «Інститут регіональних досліджень імені М. І. Долішнього НАН України»; наук. ред. С.Л. Шульц. – Львів, 2016. – 328 с.
2. **Адміністративно-територіальний устрій України: методологічні основи та практика реформування:** монографія / НАН України. ДУ «Інститут регіональних досліджень імені М. І. Долішнього НАН України»; наук. ред. В. С. Кравців. – Львів, 2016. – 264 с.
3. **Соціально-економічна захищеність мігрантів: глобальні та регіональні аспекти /** НАН України, ДУ «Інститут регіональних досліджень імені М.І.Долішнього»; [наук. ред. У.Я. Садова.] – Львів, 2016. – 288 с.
4. **Метрополійні функції великих міст України: потенціал розвитку та перспективи реалізації :** монографія / НАН України. Державна установа «Інститут регіональних досліджень ім. М.І. Долішнього НАН України»; наук. ред. М.І. Мельник. – Львів, 2016. – 552 с.
5. **Максимчук М. В. Інституціалізація розвитку економіки регіонів України: теорія і практика:** монографія / М. В. Максимчук ; ДУ «Інститут регіональних досліджень імені М. І. Долішнього НАН України». – Львів, 2016. – 394 с.
6. **Інноваційний розвиток підприємств сфери торгівлі: світові тенденції та практика в Україні :** монографія / [С.А. Давимука, Л.І. Федулова, Н.М. Попадинець та ін.]; за заг. ред. С.А. Давимуки ; ДУ «Інститут регіональних досліджень імені М.І. Долішнього НАН України». – Львів, 2016. – 432 с.
7. **Давимука С. А. Регіональні інноваційні екосистеми: напрями розбудови в умовах європейської інтеграції :** монографія / С.А. Давимука, Л.І. Федулова // ДУ «Інститут регіональних досліджень імені М.І. Долішнього НАН України». – Львів, 2016. – 464с.
8. **Міхель Р. Соціально-ринкова економіка Німеччини в економічній системі ЄС:** [монографія] / Романа Міхель; [наук. ред. та передмова проф. І. М. Грабинського]. – Львів: НВФ «Українські технології», 2015. – 200 с.
9. **Білик Р.Р. Детермінанти регіонального розвитку у вимірі економічної безпеки України:** монографія / Р.Р. Білик. – Львів:

НАН України. ДУ «Інститут регіональних досліджень імені М.І. Долишнього НАН України», – Львів, 2016. – 352с.

10. **Куцаб-Бонк К. Соціально-економічна конвергенція у транскордонному просторі між Україною та ЄС: тенденції, виклики, завдання** : монографія / К. Куцаб-Бонк ; НАН України. ДУ «Інститут регіональних досліджень імені М.І. Долишнього». – Львів, 2016. – 243 с.
11. **Прокопюк А. Структурні трансформації економіки регіонів в умовах євроінтеграції: досвід Польщі та перспективи його використання в Україні** : монографія / А. Прокопюк ; НАН України. ДУ «Інститут регіональних досліджень імені М.І. Долишнього». – Львів, 2016. – 348 с.

**Підручники, навчальні посібники, брошури,
науково-популярні видання:**

1. **Писаренко С.М. Особливості сучасного розвитку світової економіки**: курс лекцій / С.М. Писаренко, Л.А. Українець, Л.П. Черняга. – Львів: ЗУКЦ, 2016. – 208 с.
2. **Територіальний розвиток та регіональна політика в Україні** / НАН України. ДУ «Інститут регіональних досліджень імені М.І. Долишнього НАН України» ; наук. редактор В.С. Кравців. – Львів, 2016. – 218 с.
3. **Конкурентоспроможність промисловості регіонів України**: наукове видання / [С.О. Іщук, Л.Й. Созанський, Р.В. Міхель, М.І. Бирка]; НАН України. ДУ «Інститут регіональних досліджень імені М.І. Долишнього НАН України»; [наук. ред. С.О. Іщук]. – Львів, 2016. – 73 с.
4. **Розвиток транскордонного співробітництва**: науково-аналітична доповідь / НАН України. ДУ «Інститут регіональних досліджень імені М.І. Долишнього НАН України», наук. редактор В.С. Кравців. – Львів, 2016. – 125 с.
5. **Вовканич С.Й. Аксиологія української ідеї: нові виклики і загрози** / С.Й. Вовканич: [препринт наукової доповіді]. – Львів: ДУ «Інститут регіональних досліджень імені М.І. Долишнього НАН України», 2016. – 56с.

Інститут видає *щоквартальний науково-практичний журнал «Регіональна економіка»*, який внесений до переліку наукових фахових видань України в галузі економічних наук. Журнал з 2012 року включений до міжнародної наукометричної бази Index Copernicus.

В журналі висвітлюються теоретичні та прикладні питання, пов'язані з формуванням та реалізацією державної регіональної політики в Україні, проблемами соціально-економічного життя її регіонів. Подаються офіційні матеріали, ділова інформація, повідомлення, рецензії. Журнал орієнтований на науковців, викладачів, управлінців, спеціалістів народного господарства, підприємців, аспірантів.

У 2016 р. вийшло чотири номери журналу загальним обсягом 78,75 д.а.

Інститутом видається збірник наукових праць «Соціально-економічні проблеми сучасного періоду України» Збірник наукових праць внесений до переліку наукових фахових видань України в галузі економічних наук. З 2014 року збірник включений до міжнародної наукометричної бази Index Copernicus.

У збірнику висвітлюються теоретичні, методологічні та практичні проблеми, які досліджуються науковцями в рамках наукових спеціальностей «Економічна теорія», «Функціональна економіка», «Види економічної діяльності та регіональної економіки», «Світове господарство та міжнародні економічні відносини», «Економіко-математичні методи».

Протягом 2016 р. надруковано 5 випусків збірника загальним обсягом 93,61 д.а., а саме: випуск 1 (117) – 19,87 д.а.; випуск 2 (118) – 18,6 д.а.; випуск 3 (119) – 19,92 д.а.; випуск 4 (120) – 19,22 д.а.; випуск 5 (121) – 16,0 д.а.

За ініціативи ради молодих вчених Інституту у звітному році видано збірник наукових праць «Трансформаційні процеси в економіці України: глобальні та регіональні аспекти»: матеріали міжнародної науково-практичної інтернет-конференції молодих учених, аспірантів та студентів, 23-24 грудня 2016 р. / [відп. за вип. к.е.н. Пелехатий А. О.]. – Львів: ДУ «ІРД ім. М. І. Долішнього НАН України», 2016. – 148 с. – ISBN 978-966-02-8149-3 (електронне видання).

У збірнику представлені, тези доповідей, які виголошені на Міжнародній науково-практичній інтернет-конференції молодих учених, аспірантів та студентів «Трансформаційні процеси в економіці України: глобальні та регіональні аспекти», яка відбулась 23-24 грудня 2016 року. Збірник розрахований на наукових та науково-педагогічних працівників вищих навчальних закладів та наукових установ студентів, аспірантів та докторантів, практичних працівників та широкий читацький загал.

В цілому за 2016 р. науковцями Інституту опубліковано 237 наукових статей, в т.ч. 53 – у зарубіжних виданнях.

Загальний обсяг опублікованої наукової продукції Інституту за звітний рік становить 629,34 д.а., з них співробітникам Інституту належить 468,36 д.а.

Науковці Інституту також висвітлювали актуальні проблеми соціально-економічного розвитку держави та її регіонів у засобах масової інформації. Протягом 2016 року науковці Інституту взяли участь у 12 телепередачах, 4 радіопередачах та дали 30 інтерв'ю у різноманітних телепрограмах і новинах на центральних та регіональних телеканалах

Опубліковано 18 статей та інтерв'ю з актуальних суспільно-політичних та соціально-економічних проблем розвитку держави та її регіонів у друкованих ЗМІ та 12 – в електронних ЗМІ.

Видавнича діяльність ІРД НАН України у 2016 р.

Монографії		Підруч- ники, навчальні посібники, кількість	Довідники, науково- популярна література, кількість	Опублі- ковані брошури, рекомен- дації, методики, кількість	Статті, кількість				Тези, кількість
Кіль- кість	Обсяг (обл.- вид. арк.)				у вітчиз- няних виданнях	у зару- біжних виданнях	у препринтах	у наукових фахових журналах (вітчизн і зарубіжн.), що входять до міжна- родних баз даних	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
11	272,73	1	3	3	184	53	–	116	158

VIII. МІЖНАРОДНЕ НАУКОВЕ ТА НАУКОВО-ТЕХНІЧНЕ СПІВРОБІТНИЦТВО

Протягом 2016 р. міжнародне наукове співробітництво Інституту здійснювалося як на основі прямих двосторонніх зв'язків, так і в рамках діючих угод про наукову співпрацю з такими закордонними установами:

- Державною вищою технічно-економічною школою (м. Ярослав, Польща);
- Географічним факультетом Лодзького університету (Польща);
- Інститутом економіки НАН Білорусі (м. Мінськ);
- Інститутом аграрної економіки Румунської академії (м. Бухарест);
- Інститутом розвитку села та землеробства Польської академії наук (м. Варшава);
- Вищою економічною школою в Білостоку (Польща);
- Відділом економіки Жешувського університету (Польща);
- Статистичним управлінням Підкарпатського воєводства (м. Жешув, Польща).

У 2016 році підписано угоду про наукову співпрацю із факультетом готелярства та туризму Університету в Крагуєвцях (Сербія), підписані (поновлені) угоди про співробітництво із Інститутом розвитку села та сільського господарства Польської академії наук та Інститутом економіки Національної академії наук Білорусі.

Основними тематичними напрямками міжнародного наукового співробітництва Інституту були:

- Проблеми соціально-економічного розвитку прикордонних регіонів та транскордонного співробітництва в умовах інтеграційних та глобалізаційних впливів;
- Соціально-економічні дослідження сільських територій;
- Просторовий розвиток регіонів.

Основними формами міжнародної співпраці Інституту є: організація спільних наукових конференцій, круглих столів та семінарів, публікація статей у виданнях установ-партнерів, здійснення наукових досліджень визначеної тематики, підготовка спільних проектів, монографій тощо.

Інститут був безпосереднім співорганізатором 3 міжнародних конференцій та круглих столів в Україні, до участі в яких було залучені закордонні науковці, та 2 –х семінарів за кордоном (у Польщі та Румунії).

З проблематики *соціально-економічного розвитку прикордонних регіонів та транскордонного співробітництва в умовах інтеграційних та глобалізаційних впливів* Інститут співпрацював із науковими установами Польщі та Румунії.

Зокрема, Інститут виступив організатором міжнародного круглого столу «Транскордонне співробітництво України: реалії, перспективи розвитку та завдання економічної науки», який відбувся 2.12.2016 р. у м. Львові, за участю науковців та статистиків України та Польщі, а також представників органів регіональної влади Західного регіону України та підприємницьких структур. Обговорено розвиток методології економічних досліджень транскордонного співробітництва та напрями перспективних досліджень, основні положення законопроекту «Про внесення змін до Закону «Про транскордонне співробітництво»», просторові нерівності локального розвитку прикордонних територій Польщі та України, тенденції та перспективи розвитку зовнішньої торгівлі товарами в Західному регіоні України. За результатами роботи круглого столу підготовлено статті з даної проблематики, які будуть опубліковані у наукових періодичних виданнях Інституту.

Науковці Інституту взяли участь у Міжнародній конференції «Оцінка транскордонного співробітництва в Європі», організованої факультетом міжнародних відносин і європейських студій Університету Орадя, Інститутом єврорегіональних студій Орадя-Дебрецен та Європейським центром вдосконалення програми Жана Моне, яка відбулася 1-3.06.2016 р. у м. Орадя (Румунія) за участю науковців Румунії, Молдови, Італії, Угорщини, Португалії, Нідерландів, Німеччини, Греції, Франції. Обговорено питання розробки стратегій розвитку прикордонних регіонів в рамках транскордонного співробітництва всередині Європейського Союзу, а також між Європейським Союзом і його сусідами; інструменти і форми транскордонного співробітництва, методика оцінки розвитку транскордонного співробітництва тощо.

У співпраці із Державною вищою технічно-економічною школою (м. Ярослав, Польща) завершується робота над підготовкою спільної монографії «Вибрані проблеми суспільно-економічного розвитку українсько-польського прикордоння (на прикладі Підкарпатського воєводства та Львівської області), яка буде опублікована в Польщі англійською мовою.

Продовжується співробітництво із польськими установами у рамках діяльності наукового інформаційно-статистичного транскордонного кластеру «Інфостат Україна-Польща», створеного у 2013 р. Учасниками цього кластеру є: ДУ «Інститут регіональних досліджень імені М.І. Долишнього НАН України», Головне управління статистики у Львівській області, Львівський національний університет імені І.Франка, Львівська обласна спілка економістів України - з української сторони; Статистичне управління Підкарпатського воєводства (м. Жешув), Жешувський університет, Центр статистичних досліджень і освіти Головного управління статистики Польщі (м. Варшава) – з польської сторони. У звітному році здійснювалися обмін статистичними матеріалами, робота над створенням інформаційного веб-порталу з питань транскордонного співробітництва, проведення конференцій та круглих столів з даної проблематики. Зокрема, Інститут разом з Львівським національним університетом імені Івана Франка, Львівською обласною державною адміністрацією, Головним управлінням статистики у Львівській області та іншими учасниками кластеру був співорганізатором Міжнародної науково-практичної конференції «Соціально-економічний потенціал транскордонного співробітництва» (м. Львів, 18-19.04.2016 р.), в якій взяли участь понад 100 науковців і представників органів місцевого самоврядування з України, Республіки Польщі, Словачької Республіки та Туреччини. Обговорено актуальні проблеми розвитку транскордонного співробітництва в нових глобалізаційних умовах, удосконалення методології та організації моніторингу розвитку транскордонних зв'язків тощо.

За тематикою *соціально-економічні дослідження сільських територій* науковці Інституту співпрацювали з академічними інститутами Польщі та Румунії у формі участі у наукових конференціях та публікації статей у виданнях установ-партнерів, виконання спільних досліджень тощо.

Так, у рамках угоди про співпрацю із Інститутом розвитку села та землеробства Польської академії наук (Варшава), у 2016 році виконувався спільний проект «Трансформація соціально-економічної системи на сільських територіях» («Transformation of social and economic systems in rural areas»). У звітному році досліджено особливості розвитку та впровадження інновацій в агропродовольчому секторі України у контексті процесів трансформації соціально-економічної системи. 16-18.10.2016 р. в м. Варшава в Інституті

розвитку села та землеробства Польської академії наук учасниками проекту проведено спільний семінар «Розвиток сільських територій України: проблеми польсько-українського прикордоння та кооперації», на якому обговорено питання розвитку прикордонної торгівлі, кооперації в українсько-польському прикордонні та роль регіонального менеджменту у системі розвитку прикордонних сільських територій. Опубліковані статті з даної проблематики у виданнях установ-партнерів.

В рамках угоди про наукове співробітництво з Інститутом аграрної економіки Румунської академії (Бухарест), у звітному році виконувалися спільні дослідження за тематикою «Дослідження єврорегіону «Верхній Прут» («Studies on Upper Peut Euro-region»), які включають порівняння напрямів реалізації політики розвитку сільських територій обох країн, аналіз тенденцій соціально-економічного розвитку прикордонних сільських територій України та Румунії, інституційного забезпечення розвитку транскордонного співробітництва в рамках єврорегіону «Верхній Прут». 1-4.09.2016 р. у м. Ватра Дорней (Румунія) проведено міжнародний семінар «Можливості для сталого розвитку в рамках функціонування єврорегіону «Верхній Прут» за участю науковців Румунії, України, Молдови, Сербії, Австрії. Обговорено результати попередніх спільних досліджень розвитку сільських територій в межах функціонування єврорегіону «Верхній Прут», представлено наукове видання «Сільські території українсько-румунського прикордоння: соціально-економічний розвиток», підготовлене працівниками ДУ «Інститут регіональних досліджень імені М.І. Долишнього НАН України» та Інституту економіки сільського господарства Румунської Академії, визначено напрямки подальшої співпраці.

На 2017 рік заплановано підготовку монографії «Єврорегіон «Верхній Прут» - регіон багатьох сільських реалій» («Upper Prut» Euroregion – Region of multy-rural realities») (спільно із Інститутом економіки сільського господарства Румунської Академії та Національним Інститутом економічних досліджень Академії наук Молдови).

З проблематики *просторового розвитку регіонів* продовжувалася співпраця з географічним факультетом Лодзького університету (Польща). Так, науковці сектору просторового розвитку Інституту взяли участь у Міжнародній конференції «Моделі місцевого розвитку - локальна просторова політика», яка відбулася 14.06.2016 р. у м. Лодзь

на базі географічного факультету та Європейського дослідницького центру локального розвитку і просторової політики Університету м. Лодзь. У конференції взяли участь науковці та практики з Польщі, Угорщини, Франції, Нідерландів, Ізраїлю, Греції та України. У рамках конференції було проведено два тематичні семінари, на яких були представлені та обговорені питання: адміністративної реформи у Франції, ревіталізації міських центрів на прикладі Нідерландів, нерівномірного розвитку та просторової політики Угорщини, викликів та можливостей просторового планування м. Афінів, практики та проблем делімітації Лодзького метрополійного ареалу, визначення функції простору як причини виникнення локальних конфліктів, оцінки якості життя мешканців сільських територій тощо. В рамках угоди про співпрацю заплановано проведення у жовтні 2017 р. у Львові круглого столу «Просторовий розвиток великого міста: виклики сучасності та перспективи».

Загалом у 2016 році науковці Інституту взяли участь у 13 міжнародних конференціях, круглих столах, семінарах за кордоном та у 58 - в Україні. За 2016 рік науковцями Інституту опубліковано 53 статті та 13 тез в зарубіжних наукових виданнях загальним обсягом 34,4 д.а. Іноземними науковцями опубліковано 10 статей в наукових виданнях Інституту загальним обсягом 6,2 д.а.

До здобутків Інституту слід відзначити забезпечення протягом останніх 3-х років входження періодичних наукових видань Інституту – журналу «Регіональна економіка» та збірника наукових праць «Соціально-економічні проблеми сучасного періоду України», до міжнародної наукометричної бази INDEX COPERNICUS.

Протягом 2016 року здійснено 14 закордонних відряджень вчених Інституту для участі у конференціях, зустрічах та переговорах, в т.ч. 12 – за безвалютним обміном. За цей період прийнято 11 іноземних вчених. Три польські науковці прикріплені в Інституті здобувачами для підготовки дисертаційних робіт.

Спільно із Інститутом розвитку села та землеробства Польської академії наук виконувався науковий проект «Трансформація соціально-економічної системи на сільських територіях» («Transformation of social and economic systems in rural areas») (затверджений розпорядженням Президії НАН України №793 від 15.12.2014 р. «Про затвердження наукових проектів за результатами спільного конкурсу Національної академії наук України та Польської академії наук», термін виконання:

2015-2017 рр.). Метою проекту є науково-аналітичне дослідження трансформаційних процесів соціально-економічної системи на сільських територіях Польщі та України, вивчення і систематизація підходів до вирішення існуючих перешкод на шляху до ефективного соціально-економічного розвитку сільських територій.

Директор Інституту, д.е.н., проф. Кравців В.С. є дійсним членом Європейської Академії природничих наук (м. Ганновер) та членом-кореспондентом Російської академії природознавства. Д.е.н., проф. Іщук С.О. є членом міжнародної наукової Асоціації передових досліджень і вищої освіти «Схід Захід» («East West» Association For Advanced Studies And Higher Education) та членом редколегії журналу «Європейський журнал економічних та управлінських наук» («European Journal of Economics and Management Sciences») (м. Відень, Австрія). Вчені Інституту беруть участь у засіданнях Асоціації органів місцевого самоврядування «Єврорегіон Карпати – Україна».

У 2017 році основна увага у питаннях міжнародного співробітництва буде приділена організації спільних досліджень з питань розвитку місцевого самоврядування в контексті здійснення адміністративно-територіальної реформи в Україні, розвитку сільських територій, трансформації економічного середовища прикордонних територій та просторової організації бізнесу в умовах дії Угоди про асоціацію між Україною та ЄС, дослідженню міграційних процесів та прикордонних ринків праці, розвитку транскордонного співробітництва в умовах євроінтеграційних впливів, а також розширенню мережі міжнародних зв'язків Інституту із науковими установами країн ЄС. Передбачаються підготовка спільних проектів, публікація спільних видань та проведення спільних конференцій, відрядження працівників Інституту в закордонні наукові установи-партнери та прийом іноземних вчених з цих країн в рамках безвалютного еквівалентного обміну.

ІХ. КАДРИ

На кінець 2016 року в Інституті працювало 113 працівників разом з 3 сумісниками.

Серед 73 наукових працівників (сумісників - 3) докторів наук – 14 (сумісників – 2), кандидатів наук – 43 (сумісників - 1).

Середній вік докторів наук – 54 роки, кандидатів наук – 39 років, наукових працівників – 40 років (форма 1-к додається).

Показники підготовки наукових кадрів

Відповідно до постанови Президії НАН України № 301 від 03.11.2004 в Інституті діє план підготовки докторів та кандидатів наук, згідно з яким у звітному році було передбачено захист працівниками, аспірантами та докторантами Інституту двох дисертацій на здобуття наукового ступеня доктора наук та чотирьох на здобуття наукового ступеня кандидата наук. Загалом у 2016 році докторантами, аспірантами та здобувачами Інституту було захищено 4 докторських (2 дисертації - докторантами Інституту, 2- здобувачами-докторантами) та 7 кандидатських дисертаційних робіт (4 дисертації - аспірантами Інституту, 2 дисертації – здобувачами Інституту). 4 докторських та 3 кандидатські дисертації були захищені на засіданні спеціалізованої вченої ради Д 35.154.01, яка діє в Інституті. Ще 4 дисертаційні роботи захищені на засіданнях спеціалізованих вчених рад вищих навчальних закладів МОН України.

Загалом, на засіданнях спеціалізованої вченої ради Д 35.154.01 із правом захисту дисертацій на здобуття наукового ступеня доктора та кандидата наук за спеціальністю 08.00.05 – «Розвиток продуктивних сил і регіональна економіка» у 2016 році захищено 4 докторські та 2 кандидатські дисертації, за спеціальністю 08.00.07 – «Демографія, економіка праці, соціальна економіка і політика» захищено одну кандидатську дисертацію.

Відомості про роботу аспірантури та докторантури

Інститут здійснює підготовку кадрів вищої наукової кваліфікації через докторантуру за спеціальностями 08.00.05 – «Розвиток продуктивних сил і регіональна економіка», 08.00.07 – «Демографія, економіка праці, соціальна економіка і політика», та аспірантуру за спеціальностями: 08.00.03 – «Економіка та управління національним господарством»; 08.00.05 – «Розвиток продуктивних сил і регіональна економіка»; 08.00.07 – «Демографія, економіка праці, соціальна економіка і політика»; 08.00.08 – «Гроші, фінанси і кредит».

У зв'язку із набуттям чинності нової редакції Закону України «Про вищу освіту» та прийняттям постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів освіти» від 30.12.2015 р. № 1187, відповідно до розпорядження Президії НАН України від 11.04.2016 р. № 221, у звітному році Інститут отримав ліцензії на провадження освітньої діяльності на третьому (науково-освітньому) рівні вищої освіти за спеціальностями 051 «Економіка», галузь знань 05 «Соціальні та поведінкові науки» (наказ Міністерства освіти і науки України № 816 від 8.07.2016 р.) та 072 «Фінанси, банківська справа та страхування», галузь знань 07 «Управління та адміністрування» (наказ Міністерства освіти і науки України № 933 від 3.08.2016 р.) з ліцензованими обсягами по 15 осіб.

У 2016 році на навчання в аспірантуру Інституту прийнято 3 аспіранти за державним замовленням з відривом від виробництва. Закінчили навчання 3 аспіранти, що навчалися за державним замовленням з відривом від виробництва та 1 аспірант - без відриву від виробництва, який захистив дисертаційну роботу достроково.

У 2016 році в докторантуру Інституту прийнято трьох осіб: 2 працівники Інституту - за державним замовленням та 1 особу - за контрактом. Завершила перебування в докторантурі за державним замовленням у 2016 році 1 особа.

Всього станом на 31.12.2016 р. в аспірантурі Інституту навчається 21 аспірант, в тому числі: 13 - з відривом від виробництва (з них: 12 - за державним замовленням та 1 - за контрактом), 8 - за державним замовленням без відриву від виробництва. Двоє аспірантів перебуває в академічній відпустці по догляду за дитиною.

В докторантурі Інституту перебуває 6 осіб: 4 особи - за державним замовленням та 2 - за контрактом.

Крім того, для підготовки докторських та кандидатських дисертацій на комерційних засадах за індивідуальною угодою в Інституті прикріплено 10 осіб (з яких 7 - для підготовки докторських дисертацій), в т.ч. 3 - з Польщі (1 - для підготовки кандидатської дисертації, 2 - для підготовки докторських дисертацій).

Відомості про молодих вчених

Протягом 2016 р. в Інституті працював 31 молодий працівник (віком до 35 років).

В Інституті функціонує Рада молодих вчених відповідно до «Положення про діяльність Ради молодих вчених Інституту

регіональних досліджень НАН України» (голова Ради молодих вчених Інституту – к.е.н. Пелехатий А.О.).

Протягом 2016 р. організовано низку семінарів для аспірантів та молодих вчених Інституту, спрямованих на підвищення їх професійного рівня. Зокрема проведено тренінг з командотворення: «Ефективна команда: 1+1=5», 17 травня 2016 р. (доповідач – практикуючий психолог С.Незабитовська).

Рада молодих вчених Інституту у співпраці з радами молодих вчених вищих навчальних закладів виступила співорганізатором ряду конференцій та круглих столів для молодих вчених, зокрема: XVI Міжнародної наукової конференції молодих вчених, аспірантів та студентів «Проблеми розвитку фінансово-кредитної системи» (14-15 квітня 2016 р., м. Львів), II Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції молодих вчених «Управління економічними процесами на макро- і мікрорівні: проблеми та перспективи вирішення» (14-15 квітня 2016 р., м. Львів), Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції молодих учених, аспірантів та студентів «Трансформаційні процеси в економіці України: глобальні та регіональні аспекти» (23–24 грудня 2016 р., м. Львів).

Продовжилася співпраця між Радами молодих учених установ ННК «ЕКОНОМОСВІТА». Проведено круглий стіл на тему: «Досвід реалізації молодіжних проєктів та здобуття грантів на стажування і навчання за кордоном» (24 березня 2016 р., м. Тернопіль).

Триває співпраця Ради молодих вчених Інституту із Львівською обласною Малою академією наук. Молоді вчені Інституту взяли участь у роботі Міжнародної учнівської науково-практичної конференції «Україна очима молодих», (м. Львів, 17-19 травня 2016 р.), організованої Національним центром «Мала академія наук України» та Львівською обласною Малою академією наук. Інститут виступив співорганізатором конференції та забезпечив проведення секційного засідання "Інвестиційний клімат у вашому регіоні".

Відзнаки вчених Інституту у 2016 році:

Премією Президента України для молодих вчених 2016 року за роботу «Проблеми дитячої праці в умовах модернізації соціально-економічної сфери України» нагороджена к.е.н. Мульська О. П. (Указ Президента України №509/2016 від 17.11.2016).

Премію Верховної Ради України найталановитішим молодим ученим у галузі фундаментальних і прикладних досліджень та науково-

технічних розробок отримали к.е.н. Пелехатий А.О. та к.соц.н. Максименко А. О. (Постанова Верховної Ради України «Про присудження Премії Верховної Ради України найталановитішим молодим ученим у галузі фундаментальних і прикладних досліджень та науково-технічних розробок за 2015 рік» № 1495-19 від 07.09.2016).

Премію Кабінету Міністрів України за особливі досягнення молоді у розбудові України отримав к.е.н. Пелехатий А.О. (розпорядження Кабінету Міністрів України «Про присудження Премії Кабінету Міністрів України за особливі досягнення молоді у розбудові України» № 671-р від 14.09.2016)

Д.е.н., проф. Вовканича С.Й. нагороджено Почесною грамотою науково-видавничої ради НАН України за сумлінну працю та особистий внесок у популяризацію наукових досліджень та до десятиріччя науково-популярного журналу «Світогляд».

Подяку Львівської обласної ради за вагомий особистий внесок у розвиток вітчизняної науки, багаторічну сумлінну працю, високий професіоналізм та з нагоди Дня науки отримав к.е.н., пров.н.с. Жук П.В.

У звітному році премію Львівської обласної державної адміністрації та Львівської обласної ради для відомих учених і знаних фахівців за значні досягнення в галузі гуманітарних і соціально-економічних наук отримала д.е.н., проф. Мельник М.І.; премії для талановитих молодих учених і спеціалістів отримали: к.е.н. Левицька О.О., пров. інж. Цісінська О.Б., пров. інж. Федірко Б.О.

ЗАКЛЮЧНА ЧАСТИНА

У 2016 році Інститут здійснював наукові дослідження, спрямовані на наукове обґрунтування реформування адміністративно-територіального устрою в Україні та аналіз практичних заходів з реалізації реформи; розробку методичних підходів до оцінки ефективності реалізації державної регіональної політики; аналіз процесів бюджетної децентралізації в Україні та оцінювання фінансової спроможності об'єднаних територіальних громад; дослідження теоретико-методологічних та прикладних аспектів просторової організації підприємницької активності в регіоні; удосконалення інституційного забезпечення розвитку гірських територій в Україні; дослідження сучасних процесів трансформації регіональних ринків праці та розробку методичних підходів до оцінки стану ринків праці областей Західного регіону України; удосконалення організаційно-економічного та інституційного забезпечення розвитку сільських територій; оцінку конкурентоспроможності промислового сектора економіки регіонів України та дослідження процесів трансформації економічного середовища прикордонних територій в умовах поглиблення євроінтеграційних процесів України.

Результати фундаментальних та прикладних досліджень висвітлені у монографіях, наукових виданнях, статтях, доповідях, науково-методичних та експертно-аналітичних матеріалах.

Інститут здійснював координацію роботи установ Відділення економіки НАН України за напрямом «Регіональні дослідження» та його складовими: «Транскордонне співробітництво», «Комплексна характеристика соціально-економічного розвитку регіонів» та «Адміністративно-територіальний устрій», співпрацював із центральними та регіональними органами влади з підготовки наукових доповідей, аналітичних та експертних матеріалів з даної проблематики.

У звітному році Інститут отримав ліцензії на провадження освітньої діяльності на третьому (науково-освітньому) рівні вищої освіти за спеціальностями 051 - «Економіка» та 072 - «Фінанси, банківська справа та страхування». Розвивалася співпраця з вищими навчальними закладами Міністерства освіти і науки України, зокрема в рамках в рамках науково-навчального комплексу «Економосвіта».

У сфері міжнародного наукового співробітництва основна увага була приділена організації спільних наукових конференцій та круглих столів з актуальних проблем регіонального розвитку, підготовці та реалізації спільних проектів, публікації результатів досліджень співробітників Інституту за кордоном.

Кадрова політика в Інституті у звітному році була спрямована на підвищення професійного рівня наукових кадрів та омолодження кадрового складу. З 70 наукових працівників Інституту 31 молодих науковців. Середній вік наукових працівників складає 40 років, а докторів наук - 54 роки.

Разом з цим, у зв'язку із складною суспільно-політичною та економічною ситуацією в країні, в діяльності Інституту у звітному році були суттєві труднощі у питаннях фінансового забезпечення здійснення досліджень, оплати комунальних послуг, послуг зв'язку, видавничої діяльності.

Особлива увага у 2017 році буде звернута на:

- координацію досліджень Інституту з установами Відділення економіки НАН України щодо реалізації перспективних напрямів досліджень установ Відділення у 2014-2018 рр.;
- розвиток співпраці з органами центральної та регіональної влади з реалізації прикладних розробок, підготовки науково-експертних, концептуальних, методичних документів та їх впровадження в практичну діяльність;
- розширення госпдогвірної та конкурсної тематики, залучення грантів на виконання проектів з національних і зарубіжних джерел фінансування;
- організацію круглих столів з обговорення актуальних проблем регіональної політики та територіального розвитку за участю представників органів влади, підприємницьких структур та громадських організацій;
- розширення мережі міжнародних наукових зв'язків, підготовку та реалізацію спільних проектів, публікацію результатів досліджень у закордонних наукових виданнях, які входять до міжнародних наукометричних баз;
- вдосконалення роботи із вищими навчальними закладами у питаннях виконання спільних наукових досліджень, організації спільних наукових заходів, підготовки докторів філософії та наукових кадрів вищої кваліфікації;
- виступам та публікаціям науковців Інституту у засобах масової інформації з актуальних проблем розвитку держави та її регіонів.

Основні напрями наукових досліджень Інституту у 2017 році

- Дослідження ефективності регіональної політики та інституційного забезпечення її реалізації в умовах децентралізації влади.

- Розробка наукових засад формування ефективних механізмів управління фінансовим потенціалом територій в контексті реалізації реформи місцевого самоврядування.
- Обґрунтування механізмів використання та нарощення ендogenous соціального та фінансово-економічного потенціалу регіонів та територіальних громад в умовах реформування адміністративно-територіального устрою.
- Оцінка актуального соціально-економічного й екологічного стану гірських територій в Україні та обґрунтування концептуальних засад перспективної політики їх комплексного розвитку.
- Моделювання складових механізму регулювання міграції населення в умовах трансформації регіональних ринків праці в Україні.
- Обґрунтування пріоритетних напрямів та механізмів регулювання просторової організації бізнесу на прикладі Карпатського регіону.
- Дослідження інституційного та економічного забезпечення розвитку сільських територій Західного регіону України в умовах дії Угоди про Асоціацію з ЄС.
- Обґрунтування стратегічних пріоритетів розвитку промислового сектора економіки областей Західного регіону України та розробка практичних рекомендацій щодо підвищення його конкурентоспроможності в умовах вільної торгівлі між Україною і ЄС.
- Вивчення процесів трансформації економічного середовища прикордонних територій в умовах дії Угоди про Асоціацію між Україною та ЄС.
- Здійснення прикладних досліджень з актуальних проблем регіонального та місцевого розвитку.

ДОДАТКИ

СТРУКТУРА

ДУ «Інститут регіональних досліджень імені М.І. Долішнього НАН України»
(на 1.01.2017 р.)

	Рік утворення	Керівник, прізвище, науковий ступінь, звання	Напрямок досліджень
1	2	3	4
ДУ «Інститут регіональних досліджень імені М.І. Долішнього НАН України»	1964 1994	КРАВЦІВ Василь Степанович, д.е.н., професор	Наукові засади розвитку регіональної політики та територіальних суспільних систем; еколого-економічні проблеми та перспективи раціонального використання природно-ресурсного потенціалу регіонів України, сталого розвитку гірських територій; фінансові ресурси регіону та проблеми його інноваційно-інвестиційного забезпечення; перспективи розвитку транскордонного співробітництва та підвищення конкурентоспроможності прикордонних територій; соціально-демографічний потенціал регіонів та міграційні процеси; прогнозування розвитку сільських територій; розвиток виробничої сфери та інвестиційна діяльність в регіонах; формування та реалізація регіональної структурної політики.
1. Відділ регіональної екологічної політики та природо-користування	1980	КРАВЦІВ Василь Степанович, д.е.н., професор	Проблеми екологічної безпеки гірських і транскордонних регіонів та шляхи їх вирішення; теоретико-методологічні засади формування та механізми реалізації регіональної екологічної політики, наукове забезпечення розробки регіональних екологічних програм; обґрунтування стратегії використання природно-ресурсного потенціалу регіону; наукові основи та механізми сталого розвитку гірських територій, екологічні інновації.
2. Відділ регіональної економічної політики	2009	ШУЛЬЦ Світлана Леонідівна, д.е.н., професор	Теоретичні та прикладні аспекти формування та реалізації регіональної економічної політики в умовах інституційних трансформацій та розвитку інтеграційних процесів; розробка механізмів, методів та інструментів управління регіональним розвитком; аналіз і

			оцінка економічного потенціалу регіонів та обґрунтування механізмів подолання структурних диспропорцій у їх розвитку; дослідження особливостей інноваційної діяльності в регіонах та визначення напрямів її активізації; розробка програмних документів регіонального розвитку та стратегій соціально-економічного розвитку регіонів.
– Сектор просторового розвитку	2005	МЕЛЬНИК Мар'яна Іванівна д.е.н., професор	Розробка теоретико-методологічних засад дослідження соціально-економічних проблем розвитку територіально-суспільних систем (міст, районів, селищ міського типу, регіонів); дослідження сучасних тенденцій розвитку урбаністичних процесів; обґрунтування перспективних напрямів просторового розвитку.
3. Відділ соціально-гуманітарного розвитку регіону	2009	САДОВА Уляна Ярославівна, д.е.н., професор	Теоретико-методологічні засади дослідження проблем людини та середовища її життєдіяльності в контексті новітніх концепцій соціальної економіки та регіоналістики; вивчення специфіки, відтворення людського потенціалу (соціально-демографічного, трудового, культурно-освітнього, екістичного), виходячи із сучасних тенденцій трансформації регіональних ринків; розробка методів та прийомів аналізу і прогнозу явищ та процесів соціально-гуманітарної сфери регіону; побудова моделей регіональної соціальної політики та механізмів її реалізації; медико-демографічні, соціально-трудова, історико-світоглядні, етнокультурні, міграційні аспекти соціального управління у регіоні.
4. Відділ розвитку територіальних громад і транскордонного співробітництва	1964	БОРЩЕВСЬКИЙ Віктор Валентинович, д.е.н., доцент	Теоретичні та методологічні засади розвитку територіальних громад; розробка сільських методів і прийомів аналізу соціально-економічного потенціалу територіальних громад, обґрунтування системи оцінок для визначення ефективності їх розвитку; розробка стратегічних і програмних документів щодо розвитку сільських територій; виявлення резервів багатофункціонального розвитку територіальних громад.

– Сектор проблем транскордонного співробітництва	1975	ПРИТУЛА Христина Мирославівна д.е.н., с.н.с.	Теоретичні та методологічні засади дослідження розвитку прикордонних та транскордонних регіонів; дослідження транскордонного співробітництва та виявлення його специфіки в умовах інтеграційних перетворень; виявлення та аналіз форм транскордонного співробітництва; розробка теоретико-методологічних основ дослідження функціонування та розвитку транскордонних ринків; вивчення проблем та обґрунтування механізмів транскордонної взаємодії.
5. Відділ регіональної фінансової політики	1990	СТОРОНЯНСЬКА Ірина Зіновіївна, д.е.н., професор	Наукові засади формування та реалізації регіональної фінансової політики, фінансово-кредитні механізми забезпечення регіонального розвитку; джерела формування та напрямки реалізації фінансового потенціалу регіонів; особливості управління фінансами територіальних громад та міжбюджетні відносини в умовах реалізації адміністративно-територіальної реформи; моніторинг місцевих бюджетів регіону та оцінювання ефективності використання бюджетних ресурсів.
6. Відділ розвитку виробничої сфери регіону та інвестицій	1996	ІЩУК Світлана Олексіївна, д.е.н., професор	Теоретико-методичні і прикладні засади формування та реалізації стратегії розвитку виробничої сфери Західного регіону в контексті поглиблення інтеграційних процесів; обґрунтування організаційно-економічних форм та механізмів залучення інвестиційних ресурсів з урахуванням пріоритетів регіонального розвитку; розробка методів підвищення ефективності функціонування суб'єктів виробничої сфери регіону і прогностичних моделей їх розвитку; визначення перспективних напрямів модернізації основного капіталу на основі комплексних оцінок інвестиційно-інноваційного потенціалу регіону; обґрунтування стратегічних засад інвестиційного забезпечення сталого розвитку Західного регіону в умовах міжнародної інтеграції України.

ВПРОВАДЖЕННЯ НАУКОВИХ РОЗРОБОК

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Підготовлено і подано розробок	51	40	63	90	72	79	76	57	56	56
З них впроваджено:	44	25	43	65	53	60	45	39	39	47
<i>в т. ч. на рівні центральних органів влади</i>	11	3	10	38	23	16	15	9	12	13

ВИДАВНИЧА ДІЯЛЬНІСТЬ ІНСТИТУТУ

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Монографії	20	10	24	17	14	14	20	11	14	11
Аналітичні доповіді	1	-	-	-	-	-	-	4	6	3
Брошури	8	10	17	11	12	6	8	12	4	3
Довідники	-	2	2	1	3	3	1	-	-	1
Підручники	1	-	-	1	-	1	-	-	1	-
Навчальні посібники	4	1	4	5	6	-	-	2	-	1
Наукові статті, у т.ч.	302	241	257	409	387	402	387	360	266	237
в Україні	288	219	247	379	374	375	323	283	227	184
за кордоном	14	22	10	30	13	27	64	77	39	53
утч. у період видань, включених до наукометричних баз даних					25	27	43	74	123	116

КАДРОВИЙ ПОТЕНЦІАЛ ІНСТИТУТУ

Рік	Кількість співробітників	Кількість наукових співробітників	Кількість докторів наук	Кількість кандидатів наук
2007	134	72	16	36
2008	143	79	18	39
2009	142	79	18	39
2010	136	75	19	42
2011	139	77	19	44
2012	138	78	19	44
2013	131	78	18	42
2014	122	77	18	38
2015	114	69	12	43
2016	113	73	14	43

ПІДГОТОВКА НАУКОВИХ КАДРІВ

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Аспіранти, всього	39	38	42	33	27	29	21	22	24	21
у т.ч.										
денної форми навчання	10	9	10	12	11	13	9	9	13	13
заочної форми навчання	29	29	32	21	16	16	12	13	11	8
Докторанти	5	8	10	7	9	8	5	4	4	6

ВІДОМОСТІ ПРО ЗАХИСТ ДИСЕРТАЦІЙ

Роки	Докторанти, аспіранти, співробітники Інституту		Співробітники інших організацій		Разом	
	докторські	кандидатські	докторські	канди- датські	доктор- ські	канди- датські
2007	3	6	1	17	4	23
2008	3	6	1	17	4	23
2009	2	5	1	23	3	28
2010	3	11	2	17	5	28
2011	2	2	3	13	5	15
2012	1	4	1	21	2	25
2013	4	5	2	3	5	8
2014	1	10	1	9	2	19
2015	1	5	-	6	1	11
2016	4	7	2	1	6	8

**ОБСЯГ ФІНАНСУВАННЯ ІНСТИТУТУ
ЗА ПЕРІОД 2006-2016 рр. (тис. грн.)**

Вид тематики	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Фундаментальні дослідження	3045,3	4223,3	4201,5	4667,4	4165,1	4926,5	5285,1	5203,8	5003,2	3193,5
Прикладні розробки у сфері розвитку галузей економіки	436,3	604,1	544,1	767,1	1195,4	1446,6	1348,0	1549,3	1476,1	2440,7
Договірна тематика	334,5	414,5	85,0	320,5	189,0	330,0	47,0	48,5	176,5	250,0
Загальне фінансування	3816,1	5241,9	4830,6	5755,0	5609,5	6703,1	6680,1	6801,6	6655,8	5884,2

**КОНФЕРЕНЦІЇ, НАРАДИ, СЕМІНАРИ,
ОРГАНІЗАТОРОМ АБО СПІВОРГАНІЗАТОРОМ
ЯКИХ ВИСТУПАТИМЕ ІНСТИТУТ У 2017 РОЦІ**

Назва	Дата проведення	Місце проведення	Відповідальні за організацію від ІРД НАНУ	Співорганізатори
1	2	3	4	5
Міжнародна науково-практична конференція «Сучасні економічні, соціальні та екологічні детермінанти активізації розвитку країни та її регіонів»	квітень	м.Ужгород	Кравців В.С., Шульц С.Л.	Ужгородський торговельно-економічний інститут Київського торговельно-економічного університету, ДВНЗ «Ужгородський національний університет» та ін.
Наукові читання з питань регіоналістики пам'яті академіка НАН України М.І. Долішнього	травень	м. Львів	Сторонянська І.З., Шульц С.Л.	
II Міжнародна науково-практична конференція молодих вчених "Економічний розвиток держави, регіонів і підприємств: проблеми та перспективи"	травень	м.Львів	Пелехатий А.О.	Інститут економіки та менеджменту Національного університету «Львівська політехніка»
Міжвузівська науково-практична конференція студентів, аспірантів та молодих вчених «Актуальні проблеми управління людськими ресурсами та економіки праці»	травень	м. Львів	Садова У.Я., Семів Л.К.	Львівський навчально-науковий інститут ДВНЗ «Університет банківської справи»
II Міжнародна науково-практична конференція «Територіальний розвиток та регіональна полі-	червень	с.Світязь Волинської	Сторонянська І.З., Шульц С.Л., Борщевський	Східноєвропейський національний університет ім. Лесі Українки,

тика: сучасний стан та орієнтири подальших реформ»		обл.	В.В. Притула Х.М.	Західний науковий центр НАН України та МОН України
Науково-практична конференція «Суспільні трансформації і безпека: людина, держава, соціум»	червень	м. Львів	Садова У.Я., Гринькевич О.С.	Львівський інститут Міжрегіональної академії управління персоналом
Українсько-польський круглий стіл «Просторовий розвиток великого міста: виклики сучасності та перспективи»	жовтень	м. Львів	Мельник М.І.	Географічний факультет Лодзького університету
Міжнародна науково-практична інтернет-конференція молодих учених, аспірантів та студентів «Трансформаційні процеси в економіці України: глобальні та регіональні аспекти»	листопад	м. Львів	Пелехатий А.О.	ННК «Економосвіта»
Постійно діючий науково-методичний семінар «Регіональна політика та транскордонне співробітництво»	протягом року	м. Львів	Стороняньська І.З.	

**ПЛАН ВИДАВНИЧОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ДУ «ІНСТИТУТ РЕГІОНАЛЬНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ
ІМЕНІ М.І. ДОЛІШНЬОГО НАН УКРАЇНИ» НА 2017 РІК**

№ п/п	Назва видання	Вид видання	Термін виконання	Відповідальні виконавці
1	2	3	4	5
1.	Вибрані проблеми суспільно-економічного розвитку українсько-польського прикордоння (на прикладі Підкарпатського воєводства та Львівської області)	колективна монографія (англ.)	березень	Кравців В.С.
Книжкова серія «Проблеми регіонального розвитку» Головний редактор серії: д.е.н., проф. Кравців В.С. (ISBN 978-966-02-4252-4)				
1.	Фінансова спроможність територіальних громад в умовах децентралізації влади	колективна монографія	червень	Сторонянська І.З.
2.	Територіальний розвиток та регіональна політика в Україні	наукове видання	червень	Сторонянська І.З., Шульц С.Л.
3.	Соціально-економічний потенціал розвитку кооперації та кластероутворення на сільських територіях України	колективна монографія	грудень	Борщевський В.В.
4.	Удосконалення механізмів управління регіональним та місцевим розвитком	наукове видання	грудень	Шульц С.Л.
Книжкова серія «Регіони: моніторинг, прогнози, моделі» Головний редактор серії: д.е.н., проф. Іщук С.О. (ISBN 978-966-02-4250-0)				
1.	Складові підвищення конкурентоспроможності промислового сектора економіки України: регіональний вимір	колективна монографія	грудень	Іщук С.О.

Книжкова серія «Транскордонне співробітництво»**Головний редактор серії: д.е.н., доц. Боршевський В.В. (ISBN 978-966-02-4251-7)**

1.	Розвиток транскордонного співробітництва	наукове видання	березень	Припула Х.М.
2.	Євро регіон «Верхній Прут» - регіон багатьох сільських реалій	колективна монографія (англ.)	травень	Припула Х.М.

Збірник наукових праць

1.	Соціально-економічні проблеми сучасного періоду України (1/123)	збірник	березень	д.е.н. Кравців В.С.
2.	Соціально-економічні проблеми сучасного періоду України (2/124)	збірник	травень	д.е.н. Кравців В.С.
3.	Соціально-економічні проблеми сучасного періоду України (3/125)	збірник	липень	д.е.н. Кравців В.С.
4.	Соціально-економічні проблеми сучасного періоду України (4/126)	збірник	вересень	д.е.н. Кравців В.С.
5.	Соціально-економічні проблеми сучасного періоду України (5/127)	збірник	листопад	д.е.н. Кравців В.С.
6.	Соціально-економічні проблеми сучасного періоду України (6/128)	збірник	грудень	д.е.н. Кравців В.С.

Науково-практичний журнал

1.	“Регіональна економіка”, № 1	березень	д.е.н. Кравців В.С.
2.	“Регіональна економіка”, № 2	червень	д.е.н. Кравців В.С.
3.	“Регіональна економіка”, № 3	вересень	д.е.н. Кравців В.С.
4.	“Регіональна економіка”, № 4	грудень	д.е.н. Кравців В.С.

Державна установа «Інститут регіональних досліджень імені М.І. Долишнього НАН України» у 2016 році: Інформаційне видання.
– Львів, 2017. – 94 с.

Комп'ютерний макет: П.С. Попадюк.

© ДУ «Інститут регіональних досліджень імені М.І. Долишнього НАН України», 2017.

Підписано до друку 14.02.2017 р.
Формат 60х90/16. Папір офсетний.
Друк на різнографі. Умовн. друк. арк. 4,85
Тираж 50 примірників

Роздруковано ФОП «Омельченко В.Г.»

м. Львів, вул. Козельницька, 4.